

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLEN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:
Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „, 50 kr.
Bérmertelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Egyes szám ára 15 kr.
A nyilttérben minden garmond sor díja 20 kr.

HIRDETÉS DIJJA
hivatalos hirdetéseknel:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.
Petitnél nagyobb, avagy diszkrétül vagy körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden negyesség centim. után 3 kr. számítatik.
Állandó hirdetéseknel kedvezmény nyujtatik.
Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Téli keresetet a szegény népnek!

(E. J.) Biz igaz az, a miről e beces lapok mult számában Sz. A. szólott, hogy t. i. így télviz kezdetén bő alkalmunk van tapasztalni, hogy a szegény néposztály megélhetésének viszonyai napról-napra súlyosabbá válnak és a nyomor, a létért való küzdelem máris az elégedetlenség legmagasabb fokát érte el.

Amde az is igaz, hogy különösen ott tapasztaljuk ezt, a hol a népnek foglalkozását a földrajzi viszonyok kis térre és rövid időre szorították, vagy a hol tűzvész, árvíz, vagy egyéb elemi csapás fosztotta meg a népet a rendes kereseti forrásoktól.

Ilyen helyeken a nép kényszerítve van arra, hogy elhagyja lakóhelyét és kivándoroljon oda, ahol több és jobb kilátása nyílik a keresetre, s könnyebb megélhetésre számíthat, — miről a kivándorlás statisztikája, habár szomorú, de elég világos kezet nyújt.

A sok nélkülözés legtöbbször szociális eszméket ébreszt fel a népben és a társadalom ellen intézi támadását, vagyonfelosztás, birtokfelosztás stb. mellett foglal állást és követelődően lép fel a társadalmi rend ellen.

A társadalom, miután nem engedheti meg, hogy így a nép lelke megmetyeltesse, azért minden módot, minden alkalmat felhasznál, hogy a társadalmi rend rákfenéjét orvosolja.

Am ezt tenni szuronyal, karhatalommal nem lehet, mert az erőszak makacs teszi, hanem vissza kell térni oda, a honnan a fertőző betegség keletkezett.

A nép nyomorát kell enyhíteni és pedig

TÁRCA.

Rapport.

— A „Zemplén” eredeti tárcája —

Ha a hegy nem jön Mahomedhez, Mahomed megy a hegyhez.

Várom, várom minden héten a „Zemplén”-t, de hiába várom.*) Nem jön idáig se madár, se szellő az „Erzsébet-hegy” vidékéről, annál kevésbé olvashatom szülővármegyéim oly annyira nélkülözött friss és legfrissebb eseményeit nyomtatásban. Talán megérdemlem e büntetést? Meg, a mennyiben fizikai távozásom által hűtlen lettem szép Magyarhonhoz, hűtlen szükebb hazámhoz, a kedves Zemplén-vármegyéhez.

A helyett, hogy ennek indító okairól hosszasan filippikát tartanék, egész védőbeszédem ez: „Hazámért, a magyarságért tettem!” Mert, ha egy pohár bor nem árt meg a hazáért, akkor egy-két évi önkéntes exilium sem árt meg a magyarság eszméjének főtartása és terjesztése végett.

Ez vezetett ide, ez tart itt ebben az országban, hol annyi alkalom van ellensúlyozni a románoknak azt a nagy szeretetét a magyarok iránt, mely az utóbbiakat agyonöleléssel fenyegeti.

A Romániában lakó magyarok száma meghaladja a 32,000-et, ebből — Bukarest után — Braila városra esik legtöbb, hol körülbelül 2000 magyar tartózkodik, körülbelül mondom, mert számárányuk folyton változik. A Duna torkolata

*) Innen rendszeren utnak indul.

Kiadó.

ugy, hogy megélhetésére módot kell nyújtani, alkalmat adni kenyérkeresetre!

Azért meg kell ismertetni a néppel olyan foglalkozást, mely csekély befektetéssel kellő jövedelmet nyújt, sőt a rendes hivatás mellett is akkor, mikor ez nem foglalja le, könnyen üzhető.

Ez a foglalkozás, melyet a külföldön szép eredménynyel üznek és nálunk is most kezd meghonosodni a *slöjd*.

A slöjd-munkákkal bárki és bármikor foglalkozhatik és mindig kenyeret ad.

Ezt kell a nép között terjeszteni, mely hivatva léssen a szegény nép nyomorán enyhíteni.

Természetesen mint mindent úgy ezt is tanulni kell, a melyre leginkább a népiskola van hivatva. A társadalomnak, a hatóságoknak, a nép érdekében nem szabad elmulasztani ezt a könnyű és jövedelmező kereseti forrást általánosítani és oda hatni, hogy ez a nép közt terjesztessék.

Kezdjük a népiskolában, a hol a *slöjd* mint nemes és testedző foglalkozás, nemcsak ellensúlyozza a szellemi foglalkozást, hanem mint a műérzékét nagyon fejlesztő eszköz nagy szolgálatot fog tenni a tanítás sikere érdekében.

Ezáltal gondoskodva lesz, hogy ezen hasznos foglalkozásnak legalább a jövő nemzedék élvezze édes gyümölcsét.

Ott, ahol a viszonyok és körülmények engedik, szerveztessenek a felnőttek részére is tanfolyamok és akkor az ügy hamar el fog terjedni a nép között, sikeresen oldva meg az égetővé vált anyagi kérdést.

Ha a szegény népen segíteni akarunk, úgy ne soká elmélkedjünk, bár a segítség soha se jó későn és ha már a pilla-

mentén fekvő román kereskedelmi kikötő városok ugyanaz az erdélyi székelyek számára, mint felső-vidéki tótjainknak Amerika. Kijönnek, itt a magas munkabérekből kis vagyona tesznek szert, azután ismét visszatérnek hazájukba. Ez azonban csak a legszegényebb osztályra nézve áll. Legtöbbször a magyaroknak, sok évig itt lévén, családot alapít, összeköttetésekre tesz szert és itt marad.

Foglalkozásra nézve iparosok, fiakkeresek és napszámosok. Két előbbi kaszt versenyez egymással az „elite” címért; folytonos marakodásban, egyenlenségben vannak egymással, a mi különben — sajnos — jellemző magyar vonás. Az összes foglalkozások között a fiakkeresport az, melynél legtöbb magyar van képviselve. Negyszáz és egynehány fiakkeres — burgeois — van, de ezek között 250—300 bizonyonyal magyar. Egyenruhájuk is van, mely a csipőben övvel átkötött hosszú, más-más színű kaftánból és oroszos sapkából áll.

Ha az okokat kutatjuk, a miért e magyarok Erdély főszege vidékeit ott hagyva, itt künn nyomorognak, bizony nem jutunk valami megnyugtató és kedvező konzekvenciákra. Ismeretes az erdélyi székelyek tüzes természete. Nem ismer ő megfontolást: a pillanat embere. A civilizáció nem tudott még annyira áthatolni magas béreiken, hogy lecsiszolta volna róluk azt az ősi magyar virtuskodást, mely a honszerző csapatba nagyon beleillett, de a XIX. században nem állja meg helyét.

Ha azután e tulajdonságnak egy-egy betörött fej, vagy véres tetem a következése: mit tegyen a székely? Közel a határ, közel a menekülés! Az oláh kis falvakban nem fenyegeti

natnyi nyomort nem is tudjuk meggátolni legalább tegyük meg a lépéseket, az intézkedéseket arra nézve, hogy a szegény nép nyomora végzetessé ne váljék.

Ne várjuk be a társadalmi rend megzavarását, hanem igyekezzünk annak elejét venni.

Az állam az „Országos slöjd egyesület” közbenjárására kilátásba helyezte, hogy minden lehető el fog követni, hogy a slöjd-foglalkozás minél szélesebb körben elterjedjen és általánossá váljék; de tegye meg a társadalom is a maga részét, támogassa és pártolja a nemes ügyet, álljon annak szolgálatába és nyujtszon segédkezet annak felvirágoztatása érdekében!

Az anyákról az anyáknak.

A társadalmi rend nagy gépezetében a családi élet az, a mi az órában a rugó. A tiszta erkölcs, makulátlan erény, mély vallásosság — a léleknek eme hármasságja — ha az emberiség nagy többségénél gyökeret vernek, alapját képezik az általános boldogulásnak.

A családi élet melegágya mindazoknak a nemesebb érzelmeknek és lelki tulajdonságoknak, melyek a társadalom és így az állami élet biztonságának alapját képezik.

A családi életben az anyának jutott az a fontos feladat, hogy nevelje a jövő nemzedéket. A jövő, mondja egy mélyen gondolkozó író, az anyák kezében van, mert a mivé az ember lesz, azzá az anyá révén lesz. A nemeslelkű emberek nemes anyáktól származtak. Ők fektetik gyermekeik kebelébe a műveltség alapját. Ez az alap mindéig megmarad: szenvedelem, idő ezt meg nem semmisítheti. A szenvedelmek viharai elzúgnak, az élet estején visszatér az ember azokhoz a nemes érzelmekhez és mély vallásossághoz, miket az anyák ajkairól eltanult. A szülőktől nyert benyomások, a példa, melyet a gyermek maga előtt lát, kihatnak egész életére. A férfi, kinek vállaira nehezdednek a család

zsandárszurony. Ez persze csak az elmúlt évtizedekben kivándorolt magyarokról áll, mert hiszen napjainkban Romániának van már szervezett rendőrsége, de nincs halálbüntetése, tehát szívesen szolgált ki minden költséges, örökös fogságra igényt tartó individuumot. Jelenleg, ha egy pár székely család kijön körülözni Romániában, egyszerűen dívatból teszi ezt.

Husz, harminc évig folytonosan idegen országban, más erkölcsök között, más vallásnak — sok pogány között is — élve, elképzelhető e szegény emberek lelki tompultsága, vadsága és hátramaradottsága. Ők maguk is belátták lelkük sivár pusztaságát; belátták, hogy elkerülhetetlenül szükségük van valakire, a ki anyanyelvükön figyelmeztesse őket az itt fenyegető lelki és hazafiúi veszedelmekre, a ki megtarthatja őket az egyháznak és hazának.

Engedve kérelmüknek, a bukaresti érsek Dessewffy Sándor esanádi püspökhöz, mint a határhoz legközelebb eső egyházfejedelmhez fordult, tőle az elhanyagolt brailai magyarok részére egy magyar lelkész átengedését kérve.

Püspököm magas bizalma az én csekélységemet tüntette ki. Most itt vagyok.

Ez az én „Odyssea”-m története. Ne dobjanak hát követ szegény fejemre azok, kik renegátnak tartanak; hiszen: „Hazámért, a magyarságért tettem!”

Visszontlátásra legközelebb a „Zemplén” vonalalatti részén — „de csak úgy, ha lehet.”

Monte Azarico.

**) Kisérje hazafias ténykedésében a magyarok istenének áldása.

**) Kérjük!

Szerk.

fenntartásának gondjai, csak tekintélyével uralkodik gyermekén. A nő ellenben már természeténél fogva is gyöngédebb. Gyermekai körében tölti idejét, azok nagyobb vonzalommal viselkednek irányában, s így inkább irányozhatja lelki életüket.

Szomorú tény, hogy a mai anyák, — tisztelet a kivételeknek — megelégedve magasztos hivatásukról, gyermekeiktől különválva élnek. Zsurokra, u. n. „estély”-ekre járnak, kisdedeik felügyeletét pedig idegenekre bízzák. Kérdés: vajon azok az idegenből ideszakadt nők képesek-e az igazi anyát helyettesíteni? Bizonyára nem!

Cornelia, a híres Grachusok anyja, midőn egy barátja mutogatta neki ékszerait és díszeskedett gazdagságával, viszonzásul, éppen az iskolából hazatért gyermekeire mutatván, nagy büszkén mondotta: „ezek az én drága gyöngyeim!” Bizonyára az ilyen anyákra gondolt jeles költőnk **Garay János** is, midőn írta:

A legnagyobbik, melyet ismerék
A jó anyának képe. Egy anya
Saját közt szeretve és szeretvén
Oly látomány, oly szent kép előttem
A mely előtt legistenibb áhitat
S érzéssel állok s inkább tisztelek
Mint a világnak minden koronáit...

Az anya a tőke, a gyermek a kamat; a kamatból követhetetheti a tőke nagyságára. Róma nagysága csak addig tartott, míg az asszonyok a családban lették föl legigazabb örömeiket; míg gyermekeiket tartották egyedül való kincsüknek és számították maguktól a fényűzést, a pompát.

Az az anya, ki gyermekeinek él, ki hivatásának magaslatán áll, legtöbb esetben nagyobb örömeiben részesül, mint a modern ugynevezett „anya”. A jó nevelésű, az ugynevezett „sikerült-gyermek” bearanyozza a szülei életét. A jó gyermek okos csacsogása elsimitja az atya homlokáról a gondszántotta redőket, elviselhetőbbé teszi még a nélkülözést is. Mert képzelhető-e nagyobb öröm, mint az, mikor a gyermek „jeles” eredményével halad előre tanulmányában?

Hányszor tapasztalható a családok életében, hogy a házaspárok között előforduló legelésebb ellentéteket is, a gyermekekre való tekintettel, ők maguk a legsimábban kiegyenlítik. Viszont a rossz gyermek szomorúsággal tölti el a szülők szívét s alkalmat szolgáltat a szülei viszálykodásra.

Nem áll az, hogy minden gyermek már természeténél fogva hajlik a jóra vagy rosra! Valamint a szobrász mesteri kézzel idomítja, formálja az alakatlan tömeget, úgy az anya is irányíthatja és befolyásolhatja a gyermek lelki világát. Az a nő aki komolyan fogja föl anyai hivatását; aki gyermekeinek jövő boldogságát felébe helyezi a muló élvezeteknek; a ki teljes odaadással teljesíti a természetű reá rótt kötelességeit: okvetlenül számíthat arra, hogy az elvetett mag gazdag termést fog hozni. Mert: „ahol a szülők jól nevelnek s a nevelők okosan tanítanak, ott a jelen és a jövő boldogsága biztosítva van.”

Feladatának nehézsége csak muló jellegű. Az anya gyermeke iránt táplált szereteténél fogva ténykedéseit jó lélekkel végezheti. Lépésről lépésre bízni talál hasznos dolgokat plántálni gyermeke szívébe. Egy gyengéd figyelemzetetés sokszor többet használ, mint egy órai prédikáció.

Vajha minden anya hivatását szem előtt tartva, minden jóra és nemeres szoktatná gyermekeit; mert tudja meg minden édes anya, hogy midőn gyermekeink nevelését szívvel-lélekkel munkálja, végső eredményében egyszerű mind a család boldogságát és ennek révén a haza jólétét is előmozdítja.

Kaufmann Ármin.

Vármegyei ügyek.

Darányi miniszter borhamisítás ügyében hozzá intézett interpellációra válaszolván a Képviselőház nov. 16-iki ülésén a többek közt így felelt: „Hogy a kormány akeiója sikeres lehessen, ahhoz az egész társadalomnak különbség nélkül való közreműködése is szükséges. A mig nem egy helyt azt tartják, hogy egy borhamisítót feladni nem szabad, hogy egy uri ember ezt nem teheti; a mig olyan téves vélemények vannak, hogy a csalást üldözni nem gavallér dolog: addig, méltóztassék elhinni, boldogulni nem fogunk. Itt minden bortermelőnek, minden borfogyasztónak, a társadalom minden tagjának őszintén és minden feszélyezés nélkül közre kell működni...”

Zemplén vármegye feliratát az 1898. II. t. c. (munkástörvény) módosítása iránt f. hó 12-én mutatta be az elnök a Képviselőháznak.

Felülvizsgálat. Az állami, törvényhatósági és szomszédos közlekedési közutakon a f. évben teljesített munkálatok felülvizsgálatát a

mult héten kezdték meg az átvételre kiküldött bizottságok s a jövő hét folyamán a vármegyének minden részében befejezik.

Mennyi bor termelt Tokaj-Hegyalján?

Főispánunk ömeltósága kérdést intézett Tokaj-Hegyalja községeinek előljáróságaihoz, hogy az 1898. év folyamán hány gönczi hordó bor termelt, — a termelt mennyiségből körülbelül hány % esik a kistermelőkre, — s végül, hogy az új boroknak mennyi az átlagos eladási ára? A beérkezett és előtünk fekvő jelentésekből hamarosan összeállítjuk t. olvasóink tájékoztatására a következő statisztikát:

Hegyaljai község:	Hány gönczi hordó termelt	Átlagos eladási ár koronában	Jegyzet
B.-Keresztur	33	110—120	
B.-Kisfalud és Szegilong	121	120—140	
B.-Olási	42	120—130	
B.-Zsadány	257	120—130	
Károlyfalva	53	66	
L.-Bénye	40	100	Eladás nem történt.
Mád	240	100—160	
M.-Zombor	85	100—130	
O.-Liszka	585	130—170	
Sárospatak	460	120—130	
Szőlőské	404	100	Eladás nem történt.
Tarcal	869	100—140	
Tállya	2073	140—160	
Trautzon-falva	4	—	Eladás nem történt.
Tokaj	2478	100—110	Nagy részt régi szől.
Toicsva	1193	120—140	
Ujhely	1500	100—110	
Vamos Ujfalu	52	80—100	
Összesen:	10,489	Középsz.: 103	1.080,367 kor.

Nem tuzunk, ha a hordók irtartalmát egyre-másra 135 literesnek véve, az idén termelt bor mennyiségét 1,416,015 literre, és így 14,160 hektoliterre becsüljük, a mi bizony az „in floribus” volt Hegyalja szüreti eredményeinek (az akkori évi átlagos termést 100,000 hl.-re becsülve) még csak 14%-je ugyan, de az árat nézve (1 liter 72 fill. — most épp ennyire mérik a műbort Ujhelyben!) a kezdet kezdetén türethető eredmény. — A kisbirtokosok részéről betelepített terület átlaga, a nagybirtokosokéhoz mérve, igen gyenge, 2—3%. — Még paragon áll, vagy most került felforgatás alá: *Bekecs, B.-Halász, Erdő-Horváti, Golop, Józseffalva, Komlóská, Monok, Ond, Rátka, Regész 3 hutta, Szerencs és V.-Ardó* községek szőlőterülete. Kis- és Nagy-Toronya községek, midőn e sorokat írjuk, még nem feleltek be.

Utadó. A közg. bizottság elé terjesztendő és a f. évi nov. 20-iki állapotot előtintető kimutatások szerint esedékes volt november 15-éig (a f. évi nov. hó 8-iki ülésből kelt szaporodás és törles figyelembe vételével) 158,167 ft 10 kr. utadó, melyből ez évi jan. 1-től november 1-ig 72,382 ft 26 kr. folyt be és így a hátrálék 85,784 ft 84 kr., melyből a nov. hó folyamán, körülbelül 30,000 ftra tehető befizetés után, még behajtásra vár: 55,784 ft 84 kr. *Ez összeg erejéig a vagyon felelősség kimondását fogja kérni a hátrálékban levő községi elöljárók ellen az alispán.*

Az obstrukció ellen a felsőmagyarországi vármegyék közül Máramaros is fölemelte szavát f. hó 10-iki rendkívüli közgyűlésében. Állást foglalt, még pedig egyakarattal az obstrukció ellen, vagyis az ellen a parlament terrorizmus ellen, hogy az országgyűlési kisebbség az ő rémuralmát minden áron diadalra akarja juttatni a többség fölött. A képviselőházi tárgyalásoknak ez elfajult és konok irányzata fölött érzett hazafias aggodalommal mondja a többek között Máramaros a Képviselőházhoz menesztett föliratában: „... sajnos tapasztalja a törvényhatósági bizottsági közgyűlés, hogy a magyar Képviselőházban a jelenlegi ülészak alatt a kisebbség, illetve annak egyik része, a házszabályok minden engedményét fölhasználja az országgyűlési tárgyalások komoly menetének megakadályozására. Ez eljárás azért kelti fel különösen a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek hazaszeretettől eredő aggodalmait, mert így az országot és közelebről vármegyénket érdeklő több fontos kérdés megoldása hátráltatva van. Lehangoló a törvényhatósági bizottsági közgyűlésre annak a tapasztalata is, hogy bár a törvényalkotás buzgó munkáját oly sok fontos közkérdés elintézése igényli, az országgyűlés ily irányban való tevékenysége helyett mégis a magyar parlamentben személyes jellegű áldatlan harc nyert tért, mely az országgyűlés hasznos működését megbénítja.”

Marhalevelek. Október hó 15-ikétől nov. hó 15-éig a számvévi hivatalnál 12,500 db. 5 kros és 500 db 3 kros marhalevel-úrlap adatott forgalomba.

Kimutatása a Zemplén-vármegyei közkórház 1898. évi október havi betegforgalomnak:

1898. szeptember hóról ápolás alatt maradtak száma: 29; 1898. év október 31-ig újonnan felvettek száma: 47; ápoltak összege 76: — Ezek közül elbocsátott gyógyulva: 36; javulva: 4; gyógyulatlan — meghalt: 3. — Összes fogyaté: 43. — A hó végével ápolás alatt maradtak száma 33. — Az ezen idő alatt felmerült ápolási napok száma: 876. — *Schön Vilmos dr. főorvos, Nyomárkay Odön dr. orvos.*

Állami anyakönyvi statisztika. A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál (1898. november 12-étől november 19-éig) a házasságot kötött: 4 pár; b) kihirdetett: 3 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt 13 esetben; d) elhalálozott: 14 egyén.

Hírek a nagyvilágból.

Vilmos császár és a császárné Palesztinából a tengereken át hazafelé vezető utjukban a magyar tengerparton vetnek horgonyt s Fiumét, Triestet érintve utaznak hazájokba.

Dreyfuss kapitányt, az „Ördög-sziget” száműzöttjét, már értesítette a francia semmitőtörvényszék, hogy a pór, mely hazaárulás miatt **Dreyfuss** Alfréd kapitányt rangfosztásra és örökös számkivetésre kárhoztatta, a nemzeti közvélemény hatása alatt újból vizsgálat tárgyává tétetett.

Az anarkisták ellen való intézkedések megvitására Európa minden hatalmassága küldött képviselőket Rómába, hol az értekezlet f. hó 24-én kezdődik. A kongresszuson **Cannevaro** olasz külügyminiszter elnököl.

Hírek az országból.

Erzsébet királyné nevenapjának évfordulóján, — tegnap, november 19-én — a székes főváros és az ország minden templomában gyásztisztizteletet tartottak.

Erzsébet királyné emléksobrára az ország minden részében rohamosan gyűl a nemzet pénzbeli adománya. A „Nemzet” újság gyűjtése már meghaladta a 190,000 forintot!

Wekerle Sándor dr., a m. kir. közigazgatási bíróság kitünő elnöke, f. hó 14-én ünnepelte, meghitt baráti körben, ötvenedik születésnapját.

Az E. M. K. E. vagyona, legújabb kimutatás szerint, 1,291,580 ft 28 kr.

A Hentzi-szobor áthelyezése iránt már kiadatott a legfőbb hadi parancs. E szerint a szobor siremlék lesz a Budavár bevétele alkalmával elesett 402 osztrák katona és az osztrák **Hentzi** generális parladozó esontjai fölött.

Különfélék.

— **Kitüntetés.** *Koczourek* Ferenc, országos állategészségügyi címmel fölrüházott m. kir. főállatorvost, kit nemesak vármegyénkben és Sátoralja-Ujhelyben, hová évtizedek előtt származott be s idegenből párját ritkító derék magyar emberré vált, — de mindazokban a vármegyékben is, melyekre működésükre kiterjed, közszeretet övez, az állategészségügy gondozása és így közgazdasági téren szerzett kiváló érdemeinek méltánylásául, Öfelsége a király a koronás aranyéremkereszttel tüntette ki. A királyi kegye e kitüntetéssel nagyon érdemesre szállott. A kitüntetett jeles szakférfi fogadja az aranyéremkereszttel történt dekorálásához igaz tisztelői sorában a mi részünkről is szerenese kívánatunk őszinte nyilvánítását.

— **Jenő-napja.** Az ujhelyi önkéntes tüzoltó-egyesület tagjai f. hó 17-én este, *Juhász Jenő* főparancsnokuk nevenapjának előestéjén, *Frisch* Heiman vendéglőjében banketet rendeztek. A kitünően sikerült estén résztvettek *Dókus Gyula*, az egyesület elnöke, a parancsnokságnak minden tagja s az önkéntes tagok csaknem kivétel nélkül. Jelen volt továbbá *Hericz Sándor* elnök vezetése alatt az iparosok önképző körének mintegy husz tagja, a M. A. V. gyártelepi tüzoltósága szintén több taggal képviseltette magát. A tósztok áradatát *Dókus Gyula* elnök nyitotta meg, az ünnepelet és népszerű főparancsnokra üritvén poharát. A szépen sikerült, szébbnél-szebb tósztokkal fűszerezett kedélyes mulatozás csak az éjféltáni órákban ért véget.

— **Rózsalánc.** Szép vármegyénk északi részének kies középpontján, Szinnán, fényes nász lesz a jövő hét keddjén. *Kossuth Elek* járási főszolgabíró tisztelt barátunk és neje *Deáky Mariska* öngnagsága kedves szép leányát, *Sárikát*, azon a napon fogja oltárhoz vezetni *Csoppely Kornél* m. kir. erdősz. Az ifju szívekben fakadt tiszta szerelmi házasságot soha nem muló boldogság kísérfje!

— **Lelkészválasztás.** Lapunk nyomtatás közben értesülünk, hogy a derék *Melles* Emil, kis-dobrai gör. kat. lelkész, lapunk jeles

Folytatás az I. mellékleten.

munkatársa, Szatmárra gör. kat. lelkészé választott meg. Fogadja igen tisztelt barátunk díszes új stallumához szerencsekívánatunk legfőbb nyilváníását!

— **Eljegyzés.** Ifj. Kottán György nagyváradai gyógyszerész ma tartja eljegyzését néhai Lehoczy Mihály ügyvédnek kedves és szeretetreméltó szép leányával: Rózsikával.

— **Diszelnök.** A szerencsi járás jegyző-egyesülete Pintér István járási főszolgabíró diszelnökül választotta, s az erről szóló diszoklevelet f. hó 14-én szép szavak kíséretében nyújtotta át a jegyzői kar küldöttségének élén Marikóvszky Bertalan girinesi körjegyző, mint a jegyzői kar doyen-ja. — Fintér István megköszönve a jegyzői kar kitüntető figyelmét, kérte mindnyájokat, hogy mint eddig tették, ezután is kitartó buzgalommal iparkodjanak a folyton szaporodó közigazgatási teendők teljesítésére.

— **Műkedvelő előadás.** A lapunk mult számában is jelzett műkedvelő előadás dec. hó 3-án lesz. Színre kerül „Durand és Durand“ francia bohózatot vigjáték a következő szereposztással: Coquardier Bajusz Zoltán, — Durand Albert, fűszerkereskedő Gnädig Lipót, — Luise, Coquardier leánya Tomcsányi Gizella, — Durand Albert, híres ügyvéd Bajusz Andor, — Javanon, magánzó Izsépi Zoltán, — Theodere kereskedő segéd Adriányi Gyula, — Chanet, inas Adriányi Béla, — De la Hante Turellene Spillenbergy Sarolta, — Irma leánya Szokolay Margit, — Paquerette Keresztessy Irén, — Clarisse Matyasovszky Sarolta, — A színelőadást a vármegyeházán táncmulatság követi. — Helyárak: alsó és középpáholy: 6 forint, oldalpáholy: 5 ft, I. rendű támlásszék: 1 ft 40, II. rendű támlásszék: 1 ft 20, III. rendű támlásszék: 80 kr., földszinti állóhely: 40 kr. Karzat 20 kr. Érdemesnek tartjuk e helyen megemlíteni, hogy a rendezőség a szerepekért Tiszay Dezső miskolczi színgazdától fordult, ki is barátságos levél kíséretében azt nyomban megküldötte, s egyszersmint örömeinek adott kifejezést, hogy az ő kedves ujhelyi közönségének szívességet tehet; egyben kérte a rendezőséget, hogy az előadásra helyet részére rezerválni sziveskedjenek. Az előadás iránt egyébként igen élénk az érdeklődés, mit bizonyít az is, hogy a páholyjegyek már mind elkelték. A többi helyekre jegyek válthatók lapunk kiadóhivatalában.

— **A kanyaró járvány** mely Ujhelyben, oly rendkívüli módon terjed, még mindig nem szűnik és orvosi vélemény szerint nem is fog addig szűnni, a mig az idő kemény hidegre nem fordul; ekként tehát az elemi iskolák előreláthatóan még néhány hétig zárva maradnak.

— **Zárlatfeloldás.** Ujhelyben a szarvasmarhák közt elterjedt száj- és körömfájás megszünt s így a több hétig tartott zárlatot feloldották.

— **Halálozás.** A sárospataki ev. ref. főiskola tanárkara fájdalommal jelenti, hogy szeretett kartársuk, Nemes Ferenc, nyugalmazott jogakadémiai tanár, folyó hó 12-én, 30 évi tanári működése után, nyugalomba vonulásának 5-ik esztendejében, 64 éves korában, hosszú szenvedés után, agyszélütés következtében elhunyt. Pórrészeit a főiskola udvarán f. hó 14-én délután 2 órakor tartott gyászszertartás után, tisztelőinek, volt tanítványainak óriási részvéte mellett és rokonainak, jóbarátainak fájó könyeitől megszentelve helyezték örök nyugalomra a sárospataki ev. ref. egyház sirkertjében. Aldott legyen emlékezete!

— **A „Zemplén Naptára“**, melynek az Ur 1899. évre szóló tizenhatodik évfolyamát is lapunk szerkesztője állította egybe, tegnap előtt két ezer példányban elhagyta a sajtót. Szolgáljon ez a hír tájékoztatásul mindazoknak, kik naptárjaik elküldéséért kiadóhivatalunkat megszűntették. — Naptárunknak ez az évfolyama is azzal a műgonddal van egybeállítva, mint voltak általános kedveltségben részesült előző évfolyamai, — 1899. évi naptárunk is házi barátja lesz mindenkinek, a ki megveszi, és fogja tapasztalni, hogy valamint az előző évfolyamok, úgy az 1899. évre kiadott naptáraink is tartalom tekintetében a szépet egyesítik magukban a haszonnal és elejétől végig zempléni tárgy tudnivalóknak juttatják birtokába az olvasót. Elejétől végig zempléni vonatkozású anyagáért elmondhatjuk naptárunkról, hogy az helyi becs tekintetében fölül áll minden más naptárnak és különös becs tekintetében messze túl szárnyalja az összes más naptárakat, melyek, a dolog természeténél fogva, naptárunk irányával és céljával össze sem hasonlíthatók. Valóban tulás nélkül mondjuk, hogy a „Zemplén“ naptárának segítségével egész vármegyei, községi, egyesületi és társadalmi közéletünk szervezetében vezető szerepre hivatott, több mint 1500 egyén nevével léphet ösmeretségbe minden olvasója és találni fog naptárunkban fejezeteket, melyek nemesak a naptár muló értékével, de

a könyv maradandó becsével bírnak. — Naptárunknak a csillagászati rész és a hónapok átnézete után következő tartalma ez: Betűrendes névnapjegyzék. — Meghalt a királyné! (vers) Erzsébet királynéknak areképevel. — Beköszöntő (vers) Zombory Andortól. — Mándy István. (Képpel.) Réz Lászlótól. — Szirmai és szirma-besseneyi Szirmai István gróf. Zombory Gedőtől. — Gyémánt Örsze, (vers) Szini Pétertől. — A megváltás órája, (elbeszélés) Verner Jenőtől. — A sajkörömi országgyűlésről. (Képpel.) Dongó Gy. Gézáttól. — Népregek Rudolf királyfiról. Besseneyitől. — Szív-szívert (vers) Szendrői Holozsnyai Ciriltől. — Humor. — Hasznos tudnivalók. — Ezután következik a Hivatalos Rész, mely vármegyénk bizottságáról, a vármegyei albizottságokról, küldöttségekről, választmányokról, a vármegyei és a vármegye területén lévő összes állami tisztviselőkről, egyesületi és társulati személyzetekről, tanterületekről, pénzintézetekről s mindezekről a legújabb és teljes hiteli adatok alapján nyújt máshol sehol föl nem található utbaigazítást. — Ezt követi a Községi Címár, mely közli a községek népességét, lelkészeinek, jegyzőinek, tanítóinak és biráinak névsorát, szolgálati éveik megjelölésével. — Berekeszti a Hivatalos Rész egy gyakorlati értéke szerint minden művelt egyénre nézve megbecsülhetetlen táblázat: A vármegyei községeknek utolsó póstája és táviróhivatala, a mely táblázatot naptárunk számára Ungváry Ede m. kir. postamester volt szives egybeállítani. — A Hivatalos Rész után következnek a pósta- és táviródíjszabályzat, — a vadak tilalmi és vadászati ideje, — bélyegválati kivonat, — bélyegfokozatok és országos vásárok. — Legvégül van a vasúti menetrend táblázata. — Látnivaló tehát, hogy naptárunk a vármegye Baedekkerre, mely a közközmányzat minden irányában eligazít. Közhasznú voltát igazolja, hogy immár XVI. az tizenhatodik évfolyamában jár. Ara, mint volt, 40 kr. — Midőn még megjegyezzük, hogy az előfizetett példányokat a jövő héten póstára adjuk, a naptárunk minden t. olvasójainak kívánunk három b-t: bort, buzát, békességet! A „Zemplén Naptár“-nak kiadóhivatala.

— **Szerencsés esztendő.** Ilyennek kell lenni az ur 1890. évének a régi csilágások hite szerint; mert e hit szerint szerencsés minden év, amely év számjegyeinek kombinálásából három egyforma számot lehet kihozni E szerint az 1899-es szám jegyeiből három 9-es szám kerül eképpen: 1+8=9, hozzáátéve a számban már meglevő két 9-et, lesz 9 9. 9. — Egy másik néphit szerint áldással teljes esztendő lesz az, a melyik az urnak vasárnapjával kezdődik; már pedig az 1899-ik év e nappal veszi kezdetét. A jövő évben különben kerek 40 napig fog a farsang tartani: husvét ünnepe april 2, 3 napjaira, pünkösöd május 21, 22-ére, áldozóesütörtök május 11-ére urnapja jun. 1-jére esik. Az év folyamán három napfogatkozás és két holdfogatkozás lesz látható 1899. évi dec. 17-én. A jövő esztendőnek uralkodó bolygója a Venus; a mi ismét a babonás hit szerint annyit jelent, hogy ebben az esztendőben „nagy keletje léssen minden szépek, jónak.“

— **Elfogott libatolvaj.** Az őszi szezonban az ugynevezett „közbiztonsági zavarok“-nak nagyobb része libalopásokból áll, ugy hogy a libatolvajok nyomozása a rendőrségnél napirenden van. A mult pénteken horogra is került egy ilyen jó madár. özv. Dicséző Józsefné szántai illetőségű csavargó asszony személyében, aki a Berecki-utján egy szegény zsidóasszonytól lopott el két libát. A tolvajt, ki a szántai csendőrség értesítése szerint, „közártalmu“ egyén, átadták a bíróságnak.

— **Az ital áldozatai.** Malinyák György az a szegény vasúti munkás, akit e hó 11-én, amint azt meg is irtuk, Medvig Mihály vasúti fűtő az Uj-városban részeg állapotában minden ok nélkül megszurt, harmadnapra meghalt. A megsziúrt fiatal felesége és egy gyermeke maradt, Medvig tettet pedig, aki a börtönben várja megérdemelt büntetését, kivüle a hosszú időre kenyerét vesztett feleség és három kis gyermek siratja.

— **Fényes bizonyítványt** állított ki dr. Schenk Lipót bécsi cs. k. egyetemi tanár, a Continental-Bodega borairól azt irván, hogy e borok üdülőknek rendkívül jó szolgálatokat tesznek és hogy nagyrészt e borok hatásának köszöni sikereit. Dr. Bardeleben berlini orvos elismerő hangon méltatja a Continental-Bodega borait, azt mondván, hogy minden dicséret felesleges, mert utólréhetetlen jószáguk minden dicséretnek felette áll. Ugyancsak osztatlan elismerésben részesítik a Continental-Bodegát: Ziensten dr. egyetemi tanár és a müncheni ált. kórház igazgatója egy nagyobb megrendelés kíséretében, Nolte dr. titkos egészségügyi tanácsos és udvari orvos Berlinben, Thilemann dr. Hamburgban és Angerer dr. egyetemi tanár

Münchenben, kik e borokat, mind kiváló egészségfentartó- és gyógyító erejüeknek mondják. Vonatközlekedéssel a The Continental-Bodega Com. pany boraira sziveskedjék a mai számunkban közzétett hirdetést figyelemmel kíséreni.

— **A legújabb kintorna.** Napjainkban minden tökéletesedik, halad, még a kintorna is. A régi, nyavalygós hangokat hallató instrumentum, melyhez egy cifraruhás majom járta a táncot, már rég eltűnt és helyét engedett a zongoraverklinek, melynek hangjainál a vádám utcai ifjuság egész bálokat rendezett. Később váltakozó képek tüntek föl a kintorna előlérszen, most pedig Anglia nagyobb városaiban, különösen Londonban, olyan kintornák tüntek föl, melyeken egész kis karusszal van. A szokatlanul nagy hangszerény tetején egy körbeforgó vaslemezre, melynek átmérője 1⁵—1⁸ mtr., hat alaconsy szék van megerősítve, melyek arravalók, hogy abban tizenéven alóli gyermekek helyet foglaljanak. Az egész fölött cifra sátor van kifeszítve. Az angol verklis emberek, kik ezt a legmodernebb „roundeben“-t megszerezték, arisztokratái lettek a kintornásoknak; az utca gyereknépe csakugy törí magát az újajta mulatság után és a felnőttek is megállanak, hogy az eredeti alkotmányt megbámulják.

— **Ajánkzik** egy szakmájában teljesen képzett fodrászno helyben házakhoz, avagy vidékre is. Cim: Rakitai Szidónia Kossuth-Lajos-utca 175. szám.

— **Mesterséges fekete márvány.** Sziciliában újabban fekete márványt állítanak elő mesterséges uton. Ugy csinálják hogy fehér homokkővet szénkátránnyal telítenek, A homokkővet előbb a megkívánt alakba formálják és simára csiszolják, azután 700 fok hőmérséklet mellett szénkátrányban főzik, mignem a kátrány a kőbe nyolc hüvelyknyire beleiszsa magát. Az így preparált követ ha a kátrányból kivesszük és kettétörni próbáljuk, oly keménynek fog bizonyulni, mint akácra a gránit s ott, hol nagy erőfeszítéssel végre mégis sikerült egy darabot belőle letörnünk, antracitfényű fényes törést látunk. mesterséges márvány az időjárásnak, ugy mint A melegnek, hidegnek és esőnek állítólag épp ugy ellenáll mint a természetes. Csiszolható, fényesíthető, e miatt sirkőnek, oszlopnak, szoborlapnak, kandalópárkánynak, padlódiszítésnek és hasonlóknak fölhasználható és e mellett a valódi márványnál természetesen jóval olcsóbb.

— **Gyűszű a zongorázók ujjaira.** A legújabb találmány az, hogy apró, parányi légpárnákkal ellátott gumigyűszűket is huznak az ujjakra, melyek az ujjakat a legfáradtságosabb zongorázásnál vagy írógépkezelésnél is megoltalmazzák s az idegrentó rázkódást alább szállítják.

— **A vasúti harangok eladása.** Az államvasutak igazgatósága a mult évben az államásokon beszüntetett harangjelzés folytán nagyobb számú felesleges harangnak jutott birtokába. Az igazgatóság most megbizta üzletvezetőségeit, hogy ezeket a harangokat haladéktalanul bocássák áruba s hívják fel ugy egyes intézeteknek, mint magánosoknak a vétel iránti figyelmét. Az üzletvezetőségek, hova a vételt érdeklő kérvények is intézendők, egy nagyobb harangnak (15 kgr.) 16 frtban, egy kisebbnek (5 kgr.) 6 frt 59 krtban szabta meg az árát. Egyes jótékonycélu, vagy kulturális intézetek azonban lezállított áron vehetik át a harangokat, ha kérelmük mellé szegénységüket igazoló okmányokat is csatolják. E kérvények, ugyszintén mellékletek is bélyegmentesek.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájásnál, köszvényéknél, eszúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórnaál, minő: a kolera, hanyóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel használtatott bedörzsölés-ként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 ft üvegenként árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller“ vagy „Richter-féle Horgony-Liniment“ kérdndő és a „Horgony“ védjegyre kérünk figyelni.

Henneberg-selyem

45 krtól 14 ft 65 krt méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendeltetnek. — fekete, fehér és szines, — a legdivatosabb szövés szin és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** póstabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig póstafordultával küldenek **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **Selyemgyárjai Zürichben.** — Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó — 1.

Irodalom.

Huszonheten a felső tizezrből. (három szindarab, lesz benne egy dráma és két vigjáték. 21 iv 336 oldalon) és *Pengeti-sírván* (költemények) c. alatt *Juhász László* régi kedves munkatársunktól rövid hetek mulva két szépirodalmi dolgozat fog megjelenni a Franklin-Társulataál.

Tíz évi poétai pályafutásának kiemelkedőbb mozzanatai lesznek e kiadásokban összefoglalva. — Az irodalmi újság-számba menő két füzetet, melyek akár a nevezett irodalmi társulatnál, akár magánál a kedves poétánál (ref. segédlelkész Tibán, Ungvármegyében) jó lélekkel ajánljuk t. olvasóközönségünk szíves érdeklődésére.

„Vasárnapi Ujság” november 13-iki száma 20 képpel s a következő tartalommal jelent meg: Feszti Árpád új képei (Feszti Árpád arcképevel és képekkel). „Zsolt eljegyzése” és „A bányai csata” című új festményei után. — Költemények: „Kisded hajlék”. Hegedűs Istvántól. „Blanche”. Mezarthimnusz. — Regénytár: „Kadoesa Ákos”. Regény Irta Vértési Arnold. (Neogrady Antal rajzaival). „A kétléhu farkas”. Regény. Irta Karazin Nikolajevics Nikolaj. Oroszból fordította Ambrozovics Dezső (képekkel). — „A török világból”. (Egy kis törökmagyar esetpéte). Lamphert Gézáról. — „Védekezés a pestis ellen a múlt századokban”. — „A budapesti honvédegyesület új lakotanya” (képekkel). — „Távíratkozás robbogó vonatról” (képekkel). — „Pecha Albina” (areképpel). — „A bibliai asszony a Népszínházban” (képekkel). — Irodalom és művészet, Közlönyek és egyesületek, Sakk-játék, Képtalány, Egyveleg, stb. rendezett rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetése negyedévre 2 ft, a „Politikai Újdonságok”-kal együtt 3 ft. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-u. 4. szám.) Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb újság a magyar nép számára, egész évre csak 2 ft 40 kr, félévre 1 ft 20 kr.

„Szeretet könyve” című munkára írója, Violet Gyula rk. segédlelkész Újhelyben, előfizetést hirdet. Művét — úgymond — szívből írta, a szívekbe szánta. Nincs más rendeltetése: csak szeretetet ébreszteni, a szíveket szeretetre melegíteni. Ára a fűzött példánynak, 1 kor kötött példány 2 kor. diszes példány 4 korona. A könyv dec. hóban hagyja el a sajtót. Előfizetések a szerzőhöz küldendők.

„Magyar Hirlap” karácsonyi ajándéka. Évek óta kelt már állandó érdeklődést, hogy mivel kedveskedik a Magyar Hirlap az ő előfizető közönségének. Ezt a pompás irodalmi művet az idén is, úgy mint rendszeresen, ingyen, minden legkisebb díj nélkül kapják meg a Magyar Hirlap előfizetői. Azok, akik nem előfizetők, nem juthatnak majd hozzá másképp, csak szabott bolti ártért. A bolti ár jóformán annyi lesz, mint a Magyar Hirlap előfizetési díja. Negyed évre 3 ft. 50 kr., egy hónapra 1 ft 20 kr a Magyar Hirlap kiadóhivatalába Budapest, V. Honvéd-utca 4. szám alá, legcélszerűbben postautalványon küldhetők.

„Zenélő Magyarország” zongora és hegedű zenemű folyóirat épp most megjelent XXI. füzetét tartalmazza a következő érdekes zenemű újdonságokat: I. Gaál Ferenc „Nyisd ki anyám a virágos ablakot” című szép balatonai nótáját II. Heidlberg Albert „Szívem szerelme” című dalamos polka francisejét. III. Aletter V. A kis özvegy „Die kleine Wittwe” Barrison Olga által világhírűvé vált kislány, magyar-német szöveggel s végül IV. Jensen A. „A titkolt szerelmem” című szép hegedű-darabot zongora kísérettel. Minden füzetet ily gazdag tartalommal jelenik meg e közkezdelt zenemű folyóiratnak. Egy-egy füzet mindenkor 10 oldalal s a legszebb s legkisebb dívatos zeneújdonságokat hozza negyedéven 6 füzet 60 oldal zeneművet ad 1 ft előfizetésért. Egyes számok 25 kr-ért, ha az összeg beküldetik. Előfizetheti az október-decemberi évfolyamra csak a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zenemű kiadóhivatalában Budapesten VI. Csengery-utca 62/a honnan megismerésre mutatónyomtatványt ingyen és bérmentve küldenek.

Egyesületi élet.

Jelentés. Illetékes helyről vett értesülésünk szerint a földmivélségi m. kir. minister a „Bodrogközi jótékony nőegyesületnek” népkönyvtári celokra 500 ft értékű hasznos könyv adományozását helyezte kilátásba; tudatjuk továbbá a nevezett egyesület részéről, hogy: az egyesület által legutóbb rendezett sorsjátékból kifolyólag a be nem váltott, illetve visszaküldött sorsjegyekre esett nyereménytárgyak a jótékony nőegyesület tulajdonába mennek át; tudatjuk végül mindenkiel, a kit illet, hogy az igen tisztelt nőegyesület kéri mindazokat, kik sorsjegyeiket még ki nem váltották, hogy vagy a pénzt, vagy a sorsjegyet beküldeni sziveskedjenek.

Kaszinó közgyűlése. A városi kaszinó elnöke: Hornyay Béla dr., Matyasovszky Kálmán alelnök, a kaszinó tisztviselői, nemkülönben a választmányi tagok nagy része, ebbeli állásukról, a vezetőség körében támadt nézeteltérések következtében lemondtak. E miatt a kaszinó választmánya f. hó 14-én új elnök, alelnök, tisztikar és választmány választását határozta el. A választó közgyűlést mához egy hétre délután fogják megtartani.

A sátoralja-újhelyi iparosok önképző egyesülete ma, azaz november hó 20-án, d. u. 4 órakor a Friss H. étkezőjében belépődíj nélkül nyilvános felolvasást rendez a következő programmal: 1. „A tüdővéstől való óvakodásról.” Irta és felolvassa: Rosenberg Bernát dr. — 2. Bihari híres „kesergője” és magyar népdalegyveleg. Címálmon előadja: Werner Sárika. — 3. „A Kádár Eszter meg a Mária Panna.” Elbeszélés. Irta és felolvassa: Biró Pál. — 4. „Szeretem a nőket.” Monológ. Előadja: Ignáth József. — Ezekre az élvezetes előadásokra a nagyérdemű közönséget, egyesületünk tagjait és barátait ez uton tisztelettel meghívja.

Az egyesület nevében:

Bertók István, Hericz Sándor,
I. jegyző elnök.

A s.-a-újhelyi ker. betegs. pénztár elnöksége a s.-pataki pénztár kezelőjévé Mauks György városi aljegyzőt nevezte ki.

Adakozások

Ö cs. és kir. Felső Erzsébet királyné Budapestem emelendő emléksobrára.

I.

A „Zemplén” tekintetes szerkesztőségének S.-A.-Újhely.

Folyó évi november hó 3-án kelt, a „Zemplén” 13-iki számában olvasható közléssel kimutattam, hogy megdicsőült Erzsébet királyné emlékére emelendő szobrára, járásomban november hó 3-ig begyűlt 446 kor. 16 fil.

Azóta befolyt:

- Loisch Béla v.-esemernyei körjzö gyűjtőívén 49 kor. 60 fil.
- Steiner József a.-hrabóci körjegyző I. gyűjtőívén 15 kor. 08 fil.
- Métely János sókúti körjegyző II. gyűjtőívén 4 kor. 60 fil.
- Nyomarkay Géza tavarnai körjegyző II. gyűjtése 10 kor. 30 fil.
- Ugyanannak III. gyűjtése 4 kor. 48 fil.
- Steiner József a.-hrabóci h. körjegyző II. gyűjtése 67 kor. 89 fil.

Összesen: 151 kor. 95 fil.

Fentebb kimutatott s már bejelentett gyűjtés 446 kor. 16 fil.

Begyűlt összesen: 598 kor. 11 fil.

Megjegyzem ez alkalommal is, hogy azt nem közölhetem, hogy ki és mennyivel járult hozzá, mert az eredeti gyűjtő íveket, a befolyt pénzzel, a gyűjtők, a tekintetes vármegyei alispán urhoz küldték be.

Varannó, 1898. november hó 16-án.

Füzesséry György,
főszolgabíró.

II.

Benyóvszky Ernő s. jegyző gyűjtőívén. Vécse községben: 5 korona 10 fillért: községi pénztár — 4 koronát: Putti Gyuláné. — 2 koronát: Károlyi I. — 1 koronát: Benyóvszky F., Benyóvszky E., Benyóvszky B., Hodobay E., Malaczkanics Gy., Ungár A. ifj. Velk J. — 80 fillért: Szuhó B. — 60 fillért: Stern G. — 50 fillért: Fesztory J. — 40 fillért: Stern Ilonka. Goldstein S., Peja A., — 30 fillért: Velk M. — 20 fillért: Oltakóvszki Anna, Kaloh Mária, Szolák Gy., Bajusz J., Szilaj Gy., Busa F., Cse-lyovszki J., Szemanyik Gy., Berta J., Simai Gy., Tímó J. — 10 fillért: Olsakóvszki J., Rokita J., Szabó M., Vaskó J., Mérges M., Malaczkanics J., Bodnár Gy., Bodnár M., Bodnár J., Huszarik M., Holyán M., Velyk J., Pivovarnyik J., Matecskó M., Vornay M., Gajdos J., Gajdos Gy., Horovesák Anna, Jenyó M., Remiczki J. — Összesen 26 korona 10 fillér. —

Miglész községben: 7 korona 60 fillért: községi pénztár. — 2 koronát: Bessenyei I., Bottka B. — 1 koronát: Gnap M., Gulácsi Zsuzsanna, Török D., Sanyó Gy. — 60 fillért: Kadilyák A., Gáspár M. — 40 fillért: Fújáros J. — 20 fillért: Jancsik J., Simkó Anna, Barbarics Gy., Karsimir J., Sanyó A., Sanyó M., Kadilyák M., Pavlyk P., Uhrin A., Bodnár Erzsébet, Fújáros J., Kobulkavics J., Ragan M., Holyán M. — Összesen 20 korona. — **Gerenda községben:** 7 korona 50 fillért: községi pénztár. — 2 koronát: Wollner A., — 1 koronát: Weinberger M. (Sztrópkai). — 40 fillért: Sztricskó J., Bajusz P., Rozenblüth A., Wirtschafter B., Stern B., Beres J., Schwarz I. dr. (Gálszécs), — 20 fillért: Bajusz J., Ungár K., Szabó Gy., Hominda M., Dankó A., Dankó J., Buzinkai M.-né, Hohos M., Peja J. idb. Berta J., Peja J. ifj. — 10 fillért: Gajtók A., Béres M., Hohos Gy., Hohos A., Kovalesik Gy. — Összesen 16 korona. — **Techna községben:** 6 korona 20 fillért: községi pénztár. — 3 koronát: gkath. egyház. — 2 koronát: Polyánszky Gy. — 50 fillért: Herskovics H. — 40 fillért: Stefán J., Geib Gy., Hugyó Gy., Kaeszmár M. ifj. — 30 fillért: Záharuki Gy. — 20 fillért: Záhorszki A., Dankó M., Hmelniczki M., Ridos J., Szenkó A. idb., Záhorszki M., Kaszerelánszki Gy., Tirpák J.-né, Pejő M., Istók Gy., Bandurics M., Hilla A., Istók J., Tamás J., Koleszár J., Marczin J., Stefán M., Simai A., Szilaj J., Dankó M., Kaeszmár K. M., Jetók M., Tirpák Gy., Ilykó M. — 10 fillért: Szenkó J., Szenkó A., Maczkó M., Cservenák P., Juresó J., Koszerelánszki A., Koszerelánszki J., Simesik J., Novák M., Forgács M., Onderkó J.-né, Koszerelánszki Gy., Kurti J., Valyó Gy., Koleszár I., Koszerelánszki M. — Összesen 20 korona. — **Tussa-Ujfalú községben:** 7 korona 20 fillért: községi pénztár. — 1 koronát: Jancsó M., Lőrincz K., Németh J., Huck A., Nagy P., Elykó M. — 40 fillért: Barbarics J. idb., Barbarics M., Ondó I., Kocsis A. — 60 fillért: Rozenberg L. — 20 fillért: Onder M., Gavalya Gy., Matyi M., Mikita P.-né, Drab M., Bajner A., Valyóvszky J., Harman A., Trúszta J., Trúszta A., Trúszta J. id., Hajduk A., Valyóvszki A., Hajduk M., Mistály M., Jakubócz A., Mikita J., Salétras J., Veselényi J., Valyóvszki J. idb., Mukita A., Bajusz Gy.,

Varga M. — Összesen 20 korona. — **Tussa községben:** 6 kor. 20 fillért: községi pénztár. — 4 koronát: Berzeviczy B. — 2 koronát: Veghelyus L.-né. — 1 koronát: Leizerovics J. és Ungár F. — 40 fillért: Ujlaki J., Nyiszki A., Kosesák M. és Marinesák Gy. — 30 fillért: Kosesák A. — 20 fillért: Hollán M., Miezák J., Kató J., Csacsó A., Csacsó E., Valyovesik S., Csizmár P.-né, Gazdov J., Gazdov J. ifj., Csacsó G. A. — 10 fillért: Kelemen Gy., Rusznák J., Nyiszki J., Gyurkó J.-né, Alyzó P., Hotovesin Gy.-né, Marinesák M., Jakubócz M. Gy., Vaszily A., Szavkó M., Szavkó Gy., Kmeez J., Jakubócz J., Nyiszki M.-né, Csacsó M. K., Paulov M., Miezák A.-né, Dorov A., Dorov Gy. — Összesen 20 korona. — **Hoór községben:** 2 korona 60 fillért: községi pénztár. — 2 koronát: Neuvirth B. — 1 koronát: Benedek D., Barbarics A., Baesák J., Csizmár P., — 60 fillért: Ihnát J., Baesák Gy. — 50 fillért: Benedik J. — 40 fillért: Hredzák A., Feldman V., Ungár J., Mihalov J., Csizmár J., Baesák M., Bánóci P., P. Béresesik A., Brindzák J., Toeseni J., Fialka A., Dobránszki A. (Gálszécs), Brindzák A., Szuskó A., Baesák A.-né. — 20 fillért: Halász J., Hredzák E., Hredzák P., Hotovi M., Halász J., Csizmár Gy., Dojesák M., Bánóci J. idb., Bánóci J. ifj., Toeseni A., Palyó M., Soltész M., Bednarik A., Fialka M., Mihalov J. — 10 fillért: Mitrik J. (Lucskócz), Bajusz J., Mitrik J. — Összesen 20 korona.

Vagyis összesen: Vécse községből 26 kor. 10 fil.

Miglész	20	—
Gerenda	16	—
Techna	20	—
Tussa-Ujfalú	20	—
Tussa	20	—
Hoór	20	—

Összesen 142 kor. 10 fil.

Kelt Vécse, 1898. nov. 10-én.

Benyóvszky Ernő, s. jegyző.

Az „Erzsébet szobor”-ra ujabban vettünk a megyasszai ev. ref. egyháztól 2 ft 40 krt. Az őrizetünkre bizott összeg e szerint 9 ft 10 kr.

A „Zemplén” kiadóhivatala.

A bodrogközi jótékony nőegylet alapszabályai.

I.

Az egylet czime, czélja, területe, székhelye és tagjai.

1. §.

Az egylet czime „Bodrogközi jótékony nőegylet.”

2. §.

Az egylet czélja: a társadalom szorosabb összefűzése, az iskolák látogatása, szegény gyermekeknek tankönyvekkel való ellátása, jó tanulók jutalmazása, karácsonyi ajándékok szétosztása, nyári gyermekmenhelyről gondoskodás, gyógy- és kötszerek beszerzése, szegény betegek részére a kórházba való szállítás anyagi megkönnyebítése, házi ipar fejlesztése és egyéb a nép anyagi és erkölcsi javára szükséges intézkedések.

3. §.

Kiterjed a Tisza, Bodrog és Latoreza folyók által határolt „Bodrogközre.”

4. §.

Székhelye Király-Helmecz, a hol közgyűléseit és választmányi üléseit megtartja.

Az egylet elnökének azonban jogában áll a közgyűléseket és választmányi üléseket más-hová is kitűzhetni.

5. §.

Rendes tagnak tekintetik minden feddhetlen életű nő, aki ezen egyletbe való belépést bejelenti, a választmány által felvétetik és I. frt évi tagdíját pontosan megfizeti.

6. §.

Alapító tagnak tekintetik, a ki egyszerű-mindenkorra legalább 50 frtnyi összeget fizet az egylet pénztárába.

7. §.

Pártoló tag az, ki az egyletet évenként legalább 10 frt értékű bármily adományban részesíti.

8. §.

A rendes tagok beírják nevüket az e czélból készített törzskönyvbe s tagsági illetve fizetési kötelezettségük legalább 3 évi tartamra terjed.

9. §.

A felvétel vagy önként jelentkezés, vagy valamely rendes tagnak ajánlása folytán történhetik.

10. §.

A kötelezett díjak 1/4 évenként pontosan fizetendők. Felülfizetések elfogadhatnak.

11. §.

Alapító tagok tagsági díjakat nem fizetnek.

Folytatás a II. mellékleten.

12. §.

A tagság megszűnik: elhalálozás, kilépés, elköltözés, törlés és legalább 3 évi időtartam lejártá következtében. A kilépés a 3 éven belüli fizetési kötelezettséget nem szünteti meg.

A ki tagsága 3-ik évének végeig írásban le nem mond a tagságról, további 3 évre tagnak tekintetik.

II.

Az egylet vagyona s kiadásai.

13. §.

Az egylet vagyonát képezik a) a tagsági díjak, b) akár pénz, akár természetbeni adományok, c) az egylet javára rendezendő sorsjáték, zene, táncz és egyéb ünnepélyek rendezése után befolyó tiszta jövedelem.

14. §.

Mint kiadások szerepelhetnek a hírlapok, könyvek és egyéb nyomtatványok bevásárlása, jutalmak szétosztása, a szegények támogatására szükséges beszerzések, szállítások, a dologi és kezelési költségek.

15. §.

Pénzbeli segély csak rendkívüli esetekben a legnagyobb szükség esetén adatik.

16. §.

Az alapító tagok díjai egészben és az évi jövedelem 1/4 részét az egylet törzsvagyonát képezik, melynek csak kamatai használhatók fel.

17. §.

Kézpénzek a nőegylet nevére takarékpénztárralag kezelendők, a betéti könyvek a betét után azonnal az egyleti elnökhöz nyújtandók be.

III.

Az egylet szervezete.

18. §.

A nőegylet önkormányzati jogát gyakorolja:

1. a közgyűlés;
2. a választmány;
3. a diszelnökök;
4. az egyleti elnök, vagy az általa megbízott helyettes elnök;
5. a kerületi elnökök;
6. a községi megbízottak.

IV.

Közgyűlés.

19. §.

A közgyűlésekben a nőegylet elnöke, vagy megbízottja elnököl.

Rendes közgyűlés minden évben egyszer tartatik. Az egyleti elnöknek azonban jogában áll saját belátása szerint, egyszintén a választmány vagy 40 (negyven) tag írásbeli kérelmére rendkívüli közgyűlést bármikor összehívni.

A közgyűlési határnap a gyűlést megelőzőleg legalább 8 nappal közzé kell tenni.

20. §.

A közgyűlésben az egylet minden tagja egy szavazattal bir.

Határozott szavazattöbbséggel hozatik, érvényes határozat hozatalra 20 tag jelenléte szükséges.

Ellenkező esetben új közgyűlés hívandó össze, melyben a jelenlevők, habár kisebb számmal volnának is, érvényesen határoznak.

A szavazatok egyenlősége esetében az elnök szavazata dönt.

Az egyesület feloszlásához az összes szavazóknak 2/3 része szükséges.

21. §.

A szavazás személyes kérdésekben titkos, különben nyilvános.

22. §.

A közgyűlés teendői.

a) Az alapszabályok megállapítása vagy módosítása.

b) Az e tekintetben hozott határozatok életbe léptetésük előtt jóváhagyás végett az alapszabályokkal együtt a belügyminiszteriumhoz nyújtandók be.

c) A diszelnökök és a nőegylet elnökének közbizalommal való megválasztása élethossziglan.

d) Elnöki és választmányi javaslatok, intézkedések tárgyalása, tudomás vétele és jóváhagyása.

e) Az évi bevételek és kiadásokra vonatkozó választmányi és számvizsgáló bizottsági jelentés jóváhagyása és a felmentvény megadása.

f) A közgyűléshez intézett kérvények és egyéb beadványok, napirendre hozott és előzetesen bejelentett indítványok feletti tanácskozás és határozat hozatal.

V.

Választmány.

23. §.

A választmány áll az egyleti elnökből, a

diszelnökök, kerületi elnökök és 50 választmányi tagból.

Az időközben megüresedett helyek az évi közgyűlésben töltetnek be.

A választmány rendszeresen minden negyed évben tart egy gyűlést, de az egyleti elnök által a szükséghez képest bármikor összehívható.

A választmányi gyűlés határnapja a gyűlést legalább 8 nappal megelőzőleg közzé kell tenni a tagokkal.

A választmány szótöbbséggel határoz, elnöke a közgyűlés által megválasztott egyleti elnök vagy megbízottja.

Érvényes határozatra az elnökön kívül legalább 8 tag jelenléte szükséges.

A szavazatok egyenlősége esetén az elnök szavazata dönt.

24. §.

A választmány teendői.

a) A közgyűlés határozatait végrehajtja, tudomásul veszi, illetőleg helyben hagyja az egyleti elnök által elrendelt intézkedéseket a bevételeket, kiadásokat, jutalmazásokat, segélyeket.

b) Felügyel a pénztár helyettesítésére, tárgyalja a számvizsgáló bizottság jelentését.

c) Az egyleti elnök javaslatára segítkezik az ünnepélyek, zene és egyéb előadások rendezésében.

d) Határoz az egyesületi tagok felvétele és kizárása iránt.

e) Határoz a választmányhoz benyújtott elnöki előterjesztés és javaslatok felett.

f) Megválasztja 3 évre a titkárt, ügyészt, pénztárnokot, gazdát és ellenőrt és azoknak esetleges tiszteletdíját megállapítja.

VI.

Disz elnökök.

25. §.

Pártfogolják és támogatják az egyletet és személyükbe helyezett közbizalmat annak javára érvényesítik.

Az ülésekbeni megjelenésük által a jótékony czél iránti buzgalmat emelik és a társadalmi élet erkölcsi előmozdítására irányadó befolyást gyakorolnak.

Jogukban áll az ünnepélyek alkalmával a diszgyűlésekben elnökölni.

VII.

Egyleti elnök.

26. §.

Képviseli az egyletet a hatóságok és egyesekkel szemben, összehívja a közgyűléseket és választmányi üléseket és azokban elnököl.

Vezetí az igazgatást, az egylethez intézett iratokat elintézi, utalványozza a bevételeket és kiadásokat és a kerületi elnökök javaslatainak figyelembe vétele mellett az egylet nevében rendelkezik.

Beosztja a választmányi tagokat az egyes kerületekbe, hogy az elnököknek segítségükre legyenek.

A kerületi elnökök javaslatára kinevezi az egylet tagjai közül a községi megbízottakat.

Akadályoztatása esetében jogában áll a kerületi elnökök, vagy választmányi tagok egyikét helyettesítésével megbízni, amely esetben a megbízott az elnök jogaiba lép.

VIII.

Kerületi elnökök.

27. §.

A bodrogközi községek IX kerületbe osztatnak melyek mindegyikének élén egy kerületi elnök áll.

Felvannak jogosítva az egylet elnöke által támogatásukra beosztott választmányi tagokat helyettesítésükkel megbízni.

Gondoskodnak az iskolák látogatásáról és figyelnek a községi megbízottakra.

Jelentéseiket és javaslataikat az egylet elnökéhez nyújtják be, akinek utasításai szerint rendelkeznek.

Az egyleti elnök jogaihoz tartozik egyik vagy másik kerület elnökségét saját részére fenntartani.

IX.

Községi megbízottak.

28. §.

A községi megbízottak a kerületi elnökök javaslatára az egylet elnöke által nevezetnek ki 3 évre a nőegyletnek a községben tartózkodó tagjai közül.

Utasításait a kerületi elnöktől veszik a kihez jelentéseiket a szükséghez képest bármikor, de havonként legalább egyszer benyújtják.

Az egylet elnökének azonban jogában áll velök közvetlenül is rendelkezni.

29. §.

A községi megbízottak teendői.

a) Közvetlenül érintkeznek a gondozásukra bízott község lakosaival, kezelik a könyvtárt,

hírlapokat és gyógyszereket.

b) Felolvasásokat és szórakoztató, de egyuttal tanulságos előadásokat igyekeznek rendezni.

c) Szívükön hordják a község lakosainak anyagi, valamint erkölcsi érdekeit és rendeltetési helyökre juttatják a központból kiutalt segélyeket.

d) Községükben beszedik a tagsági díjakat és az egylet pénztárnokának beküldik.

X.

Tisztviselők.

30. §.

Az egyleti tisztviselői.

- a) A titkár.
- b) Pénztárnok.
- c) Gazda.
- d) Ügyész.
- e) Ellenőr.

Utasításait az összes tisztviselők az egyleti elnöktől veszik, akihez jelentéseiket benyújtják.

31. §.

Titkár.

Könyvelő és a közgyűlések és választmányi ülések jegyzője.

Szerkeszti és nyilvántartja a jegyzőkönyveket, jelentéseket, levelezéseket, ügyel az egylet okmányaira.

32. §.

Pénztárnok.

Vagyon felelősség mellett kezeli a pénztárt, elkönyveli a bevételeket és kiadásokat.

33. §.

Gazda.

Felelősség mellett kezeli az egyesület természetbeni vagyonát és az egylet elnökének utalványára kiszolgáltatja.

Pontos leltári naplót vezet s azt átvizsgálásra az egylet elnökéhez negyedévenként benyújtja.

34. §.

Ügyész.

Az egylet jogügyeit vezeti, megint a hátralevőket és behajtja a követeléseket.

35. §.

Ellenőr.

Ellenőrzi a pénztárnokot és a gazdát.

Kötelessége a pénztár és a leltár állása felül kellő tudomást szerezni és tapasztalatairól az egylet elnökéhez időközönként jelentést tenni.

XI.

Közgyűlés és választmányi jegyzőkönyvek és egyéb határozatok.

36. §.

Ugy a közgyűlés mint választmányi ülés jegyzőkönyvei az egylet elnöke és a jegyző, (titkár) által aláírandók és az elnök által kinevezett két tag által hitelesítendők.

A jegyzőkönyvek kívánalomra a hatóságoknak és az egyesület tagjainak bármikor bemutathatók s szükség esetében a választmány határozataihoz képest másolatban az egylet tagjainak is megküldetnek.

37. §.

A pénztári és leltári számadás, a tagok névsora és vagyon állapotáról szóló kimutatás évenként nyomtatásban díjtalanul osztatik szét a tagok közt.

38. §.

Ha a fentebbi alapszabályokban meghatározott czélt és eljárást illetőleg hatáskörét az egylet meg nem tartja, a kir. kormány által amennyiben további működésének folytatása által az állam vagy az egyleti tagok vagyoni érdeke veszélyeztetnének, haladéktalanul felfüggesztetik és a felfüggesztés után elrendelő szabályszerű vizsgálat eredményéhez képest végleg fel is oszlatatik, avagy esetleg az alapszabályok legpontosabb megtartására feloszlás terhe alatt köteleztetik.

Feloszlás esetén az egylet vagyona a Bodrogközi szegények közt fog feloszlanni.

Kelt Király-Helmecz, 1898. évi szeptember hó 11-én.

Ezen alapszabályokat a f. é. szeptember hó 18-án tartott alakuló közgyűlés egész terjedelmében megállapította és elfogadta.

Kelt Király-Helmeczen, 1898. évi szeptember hó 18-án.

Gróf Mailáth Józsefné.

egyesületi elnök.

Magy. kir. belügyminiszter.

113,200

V-b. szám.

Látta a magyar kir. belügyminiszter azzal a hozzáadással, hogy az egylet feloszlása s ez esetben a vagyonának hováfordítása tárgyában hozandó közgyűlési határozatok jóváhagyás vé-

gett a m. kir. belügyminiszteriumhoz felterjesztendők.

Budapest, 1898. évi november hó 5-én.

A minster helyett:

Széll,
államtitkár.

Kivonat Kun Bertalan ev. ref. püspöknek a lelkési karhoz intézett 1399/98. számú körleveléből.

„A legközelebbi napokban jutott tudomásomra azon örvendetes s reám lélekemelőleg hatott tény, hogy Zemplén megye Bodrogközi vidékén egy jótékony nőegyesület jött létre stb. Ily nemes és humánus célok, törekvések teljesítésére való felhívás, lelkesítés célja, hozzátok intézett körlevelémnek t. lelkész társaim, — melyben bizalommal és szeretettel felkérlek titeket, e jótékony nőegyesület buzgó pártolására stb. stb. Midőn felkérve titeket még egyszer a „Bodrogközi jótékony nőegyesület” meleg pártolására, vagyok atyafiu szeretettel, tisztelettel Miskolczon, 1898. október

szertve tisztelő atyátok fia:

Kun Bertalan s. k.,
ev. ref. püspök.

Az ev. ref. püspöknek terjedelmes körlevele, mely a szép eszmék és jótékonykodás iránti lelkesedésről tesz követésreméltó tanúságot, megörökítésül eredetiben a nőegyesület levelestárában van elhelyezve.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Nyilvános köszönet.

Főtisztelendő Hiszem Kálmán tőke-terebesi róm. kat. esperes-plébános ur, a Krisztus szíve szerint való mintapap, ki legnagyobb örömét abban leli, ha lelki gyermekeinek szellemi, vagy anyagi előhaladását előmozdíthatja, nemes lelkeségének legújabb tanujelét azzal mutatta meg, hogy vécei róm. kat. vallásu hiveinek, azon mélyen elszomorító körülménytől indítva, hogy nevezetteknek a f. évi jul. havában minden vagyunk a tüzvész martalékává esett, az ez évi egyházi járandóságát, valamint a köteles napszám illetményét teljesen elengedte, mely kiváló nagylelkűségéért vécei hivi itt e helyütt is nyilvános köszönetet rebegnek. Sok ily buzgó papot a róm. kat. egyháznak. Isten éltesse őt!

TANÜGY.

A Zemplén vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata

— Rovatvezető: Schneider Jakab, —

Kéziratok a rovatvezetőhöz S. A. Ujhelybe küldendők.

A zemplén-megyei tanító-egyesület alapszabályai.*)

I.

Az egyesület czime.

1. §. Az egyesület czime: „Zemplén-megyei tanító-egyesület.”

II.

Az egyesület alakulásának és működésének célja és eszközök a cél elérésére.

2. §. Az egyesület célja: a) egyesíteni a megyében találtató összes tantereket, b) összehangzatba hozni, kifejteni és kellő irányban vezetni működésüket, c) elősegíteni, esetleg védelmezni a tanodák és tanítói érdekeit minden irányban.

E végből időnként tanácskozásokat tart, melyek által:

1) az iskolai nevelés-oktatás előmozdítására tartozó ismeretek gyarapítását, tanításuk módszerének megvitatását és megállapítását s azoknak a tanítók közötti általános terjesztését előmozdítja;

2) az iskola belső élete tökéletes kifejlesztésére tartozó iskolai rendtartás és fegyelem gyakorlati felől értekeznek;

3) a tanítási eszközök javítására, szaporítására és terjesztésére célzó véleményes javaslatokat tárgyal és állapít meg;

4) tagjait önképzésre serkenti, tehetsége szerint pályadíjakat is tüzven ki oly írásbeli dolgozatokra, melyek a tanításbeli ügyesség kifejtésére, a tanítói társadalmi tekintélyének emelésére s általában a tanügy előmozdítására szolgálnak;

5) a szegény, elhagyott, munkaképtelenné vált, vagy elemi csapások által súlyosan károsult tanítók és tanítónők, valamint tanító özvegyek és árvák sorsának javítását eszközöli;

* A tanító-egyesület választmányának 1898. nov. 9-én tartott gyűlésének határozatából.

6) czéljainak megfelelő vagyonnól és jövedelmekről gondoskodik;

7) érdekeit a nyilvánosság előtt képviselteti;

8) munkálkodásának rendje és módja fellett határoz s ezek eredményeit időnként egybeállítva közrebocsátja.

III.

Az egyesület tagjai, ezek jogai és kötelezettségei.

3. §. Az egyesület: a) rendes, b) pártoló, c) alapító, d) tiszteletbeli tagokból áll.

a) rendes tagjai az egyesületnek:

1) a megyei összes állami és községi nép-, felső nép- és polgári iskolák tanítói és tanítónői, a megyei állami tanítóképző intézet tanárai és a megyei kir. tanfelügyelők;

2) a megyei hitfelekezeti vagy hatóságilag engedélyezett magán, akár nevelő, akár tanintézeteknek önkényteljesítő tanítói, tanítónői és tanárai;

3) önkényteljesítő alkalmazás nélküli, vagy pályáról leszerelt, de egyébként feddhetlen jellemű, okleveles tanítók, tanítónők, kisdidávók és tanárok.

b) Pártoló tag lehet minden, a népnevelés ügy iránt érdeklődő nagykorú, feddhetlen jellemű oly egyén, ki a jelen alapszabályok értelmében fennálló kötelezettség elvállalása mellett az egyesületet támogatni kész.

c) Alapító tag az, ki az egyesület alapítójának létesítése illetőleg növeléséhez az 5. §. 2) pontjában kitért összeggel hozzájárul.

d) Tiszteletbeli tagokká választatnak, oly jeles egyének, kik a népnevelés és oktatás terén vagy ezen egyesület érdekében kiváló érdemeket szereztek.

Külföldieket tiszteletbeli tagokul az egyesület csak a kormány előleges jóváhagyása mellett választhat.

4. §. Minden egyesületi tagnak joga van az egyesület intézésére befolyani és az egyesület részéről őt megillető előnyök és kedvezményekben osztozni s ennél fogva:

1) a köz- és körgyűléseken megjelenhet;

2) azokon tanácskozási és szavazati joggal bír;

3) az egyesület által járás-körönként felállítandó könyvtárakat külön díj fizetése nélkül olvashatja.

Egyebekre nézve a jelen alapszabályok idevonatkozó §-ai mérvadók.

5. §. Minden egyes egyesületi tagnak erkölcsi kötelességében áll: az egyesületet törekvéseiben támogatni és érdekét védeni.

Ezen felül:

1) a rendes tagok kötelezve vannak az egyesület köz- és körgyűlésein megjelenni és a jelen alapszabályoknak, valamint a gyűlések határozatainak, különös szoros megtartása mellett, az egyesület által kitűzött czélok előmozdítására, tőlök telhető munkásságot kifejteni;

2) a rendes tagok évenként 2 koronát, a pártoló tagok szintén évenként legalább 2 koronát és az alapító tagok egyszersmindenkorra legalább 20 koronát tartoznak „tagsági díj” czímen az egyesület közszükségletei fedezésére fizetni.

6. §. A mely rendes tag a gyűlésen meg nem jelen, köteles elmaradását kimenteni, különben a gyűlés minden elmulasztott napjáért 4 kor. bírságban marasztaltatik el a segélyalap javára.

Az elmaradás méntsegeül csak betegség, vagy súlyos családi körülmény és oly hitfelekezeti tanítóknál, kik egyszersmind kántorok, a kántori hivatalból folyó, kellően igazolt elháríthatlan akadály esete szolgálhat.

7. §. A rendes és pártoló tagok tagsági díjai a körgyűlések alkalmával, előleges félévi részletekben, készpénzben az illető járási körök pénztáraiba — az alapító tagokéi pedig az egyesületbe való belépéskor egyszersre készpénzben vagy megfelelő értékpapirban s mindig azon elnökségnél, a hol az illető az egyesületbe való felvétel iránt jelentkezett — fizetendők.

Minden e körül előforduló mulasztás vagy hanyagság az illető pénzkezelő közeg általi megintést vagy a körülmények szerint bírói uton való behajtást von maga után.

8. §. A 3. §. a) 1. pontjában elsorolt tagok az 1868. XXXVIII. t. cz. 147. §-a alapján az 1872-ik évi szept. 2-án kiadott s a községi nép-, felső nép- és polgári iskolai tanítók testületké alakulásáról és ezek működéséről szóló min. szabályrendelet 5. §-a értelme szerint az egyesület köteles tagjaul tekintvén:

1) tartoznak ezen egyesületbe belépni és mindaddig bent maradni, míg a törvényes kötelezettség, akár a politikai viszonyok változása folytán, akár pedig más valamely előre nem látott körülmény következtében meg nem szűnt;

2) kötelességük az illető járási kör elnökénél s s ennek útján az egyesület központi választmányánál neveiket s állomásuk helyét az utolsó posta megnevezésével bejelenteni, ha pedig időközben állomásukat változtatják ezt szintén jelenteni.

9. §. A 3. §. a) 2) és 3) valamint a) b) és c) pontjaiban elősorolt tagok önkényesek.

Ezek önkényteljesítő ajánlkozás folytán lépnek az egyesületbe és vállalnak kötelezettséget az egyesület irányában.

10. §. Ajánlkozni az egyesület, vagy az illető járási kör elnökénél, akár személyesen, akár megbízott által, szóval vagy írásban bármikor lehet.

11. §. A kötelezettség 3 évre szól s azon iskolai év szeptember hava 1. napjától számítatik, melyben az illető az egyesületbe lépett.

12. §. Ha a kötelezettség lejárt s az illető az egyesületben tovább maradni nem akar, szabadságában áll kilépni; tartozik azonban arról az egyesület elnökét 30 nap lefolyása alatt értesíteni, mivel ennek elmulasztása esetében ugy joga, mint kötelezettsége a következő 3 évre megújul.

13. §. A fentebbi §-okban foglalt kötelezettség a jó rend fentartása tekintetéből annyira szoros, hogy bíróság is végrehajtható, de az illető tagnak elhalálozása, — valamely nagyobb szerencsétlenség, vagy megye területéről való elköltözés esetén azonnal önmagától megszűnik.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

A szőlők felujtása.

A fillokszera által elpusztított szőlők felujtásának előmozdításáról szóló 1896. évi V. t. c. végrehajtásáról a földmivélsügyi minster 1897. évi jelentésében egyebek közt, a következőket mondja:

Az 1896. év szeptember havában az előkészítő munkálatok befejezése után a törvény végrehajtása tárgyában készült tervezetre nézve a legilletékesebb gyakorlati mezőgazdákól és szakemberekből összehívott értekezlet véleményét kérte ki.

Az értekezlet eredménye alapján megállapította a törvény végrehajtása iránt kiadandó rendeletet s azt 1896. évi szeptember hó 25-én 60,900 szám alatt kibocsátotta.

A törvény végrehajtásának rendszerét, előtünk lévő jelentésében, így magyarázza a minster:

A törvény 1. §-ának rendelkezése a földmivélsügyi minisztert első sorban arra utasítja, hogy a szőlők megújításához szükséges szőlővesszőknek és szőlőoltványoknak nagy mennyiségben való termelését és jutányos áron való kiszolgáltatását biztosító intézkedéseket tegyen.

Szőlőink megújítására, honi viszonyaink közt, két mód kínálkozik, az egyik az amerikai fajtájú alanyokon készült szőlőoltványok ültetése; a másik: honi fajtájú szőlővesszők ültetése és szénkéneggel való fentartása.

A harmadik mód a védekezés terén, t. i. a szőlők elárasztása, a mi éghajlati és terep-alakulati viszonyaink mellett általánosabban nem alkalmazható.

Azok a tapasztalatok, melyek a szőlőoltványok termőképességével és tartósságával Franciaországban, de nálunk is tétettek (Franciaországban vannak már 18—20 éves oltvány-szőlők teljes erőben és termőképességben s nálunk is vannak már, habár csekély kiterjedésben, 10—12 éves teljesen kielégítő állapotban lévő ültetvények), meggyőzték nemcsak a szakembereket, hanem a gyakorlati szőlősgazdákat s a nagyközönséget is, hogy szőlőoltványok ültetésével célt lehet érni és a szőlőfelujtás rendszerében a *vezérszerep az ellenálló amerikai fajták vesszőin készült oltványok ültetését illeti.*

A hol ezt a védekezésmódot megfelelő talajon alkalmazzák, s megfogadva és követve a szaktanácsokat, csak minden tekintetben kifogástalan anyagot használnak és a szőlőket kellő szorgalommal és gondnal s a mi fő, kellő szeretettel is mivelik, ott nemcsak kielégítő, hanem helyenkint valóban fényes eredményeket érnek el.

Ujabbán előszeretettel karolják fel némely borvidéken az elpusztult szőlőknek honi szőlőfajtákkal való megújítását, szénkéneggel való fentartására. Minthogy megfelelő viszonyok közt ezzel a védekezésmóddal is lehet sikert elérni, a szőlők megújítását szénkéneggel való fentartásra nemcsak nem nehezített meg és nem korlátoztam, hanem kellő tért engedtem ezen védekezésmód alkalmazásának is ott, ahol azt célhoz vezetőnek találtam s ezzel megfelelően beleillesztettem ezt a védekezésmódot és eljárását a fillokszera által elpusztított szőlők megújításának rendszerébe.

A fillokszerának ellenálló amerikai szőlőfajták, a melyek a gyakorlatban beváltak s ennél fogva a szőlőknek oltványokkal való megújítására alapul szolgálnak, a következők:

Riparia Portalis, Vitis Solonis, Rupestris monticola s Rupestris metallica.

Ezek a fajták azok, a melyek szőlőben termeltetnek és szaporítottatnak, s a melyek alkalmazásán a szőlőoltványokkal való megújításnak művelete általánosságban sarkal.

Annak a számos hybridnek, a melyet Franciaországban oly nagy zajjal s oly hangzatos nevekkel hirdettek, ma még csekély szerepe van a mi megújítás-rendszerünkben.

Addig, míg ezen a téren döntő eredményhez nem jutunk, megnyugodhatunk a fentebb megnevezett s általánosan elterjedt négy fő-fajta alkalmazásában.

A szőlők felújításához, tekintetbe véve az elpusztult területek nagyságát, első sorban igen nagy mennyiségű amerikai fajtájú szőlővessző szükséges.

A törvény hatályába lépte előtt létezett anyatelek területei, amelyeken amerikai fajtájú szőlővesszők termeltettek, a következők:

- Allami telepek: 194 hold 1322 □-öl.*
- Az arad paulisi szőlőoltványtelep: 380 hold 111 □-öl
- Törvényhatóságok, községek, egyesületek, szövetkezetek stb. telepei: 250 hold

a) b) c) összesen 824 hold 1,533 □-öl.
Ezen a 824 ^{1837/1600} holdnyi anyatelepen évenként 40—50 millió szőlővesszőt lehetett előállítani, a mi bizony aránytalanul csekély, ha számításba vesszük, hogy a jelesebb borvidékeinken már pusztulásnak indult 800,000 hold szőlőmegújításához csak az első beültetésre, vagyis az évenként keletkező hiányok pótlását figyelmen kívül hagyva, legalább 1200 millió szőlőoltványra van szükség.

A vesszőtermelést tehát multhatatlanul és nagyobb arányokban szaporítani kellett.

Meggyőződve arról, hogy ezzel a termeléssel csak államilag foglalkozni épp oly hiba volna, mint azt kizárólag a társadalomra s a magánvállalkozásra bízni, azt az összeegyeztető rendszert honosítottam meg, hogy termeltetni fogok államilag, de tért engedek a közreműködésre a társadalomnak, a magánvállalkozásnak is.

Két tényező, tudniillik az állam s a magánvállalkozás, a neki kijelölt szerepkört tényleg betölti.

Ily állami telepek felállítását egyelőre 400 holdra tervezem**) s e telepek helyéül oly vidékeket jelöltem ki, a melyek a már létező szőlőmegújítási gócpontoktól távolabb esnek, s a hol még csekélyebb az érdeklődés a szőlők felújítása iránt s ennek következtében nagyobb e téren a hátramaradás is.

Az ujan felállítandó állami telepek számát 36-ban s egy-egy telep területét 10—15 holddal állapítottam meg. A szőlővesszőtermelést kevesebb helyre s egy helyen nagyobb területre összpontosítani nem vélem célszerűnek azért, mert az ily telepek üzeme viszonylag nagyon sok munkást igényel, a mi az illető vidéken munkáshiányt okozhat, s a munkabérnek aránytalan felszökkenését idézheti elő.

De a nagy telepek hátránya az is, hogy elemi csapások esetén sokkal inkább ki vannak téve nagyobb károknak, mint decentralizálás mellett a kisebb telepek.

Végül szükséges a telepeknek a megfelelő vidékekre való szétosztása azért is, mert ezek a telepek lesznek helyei a szervezendő munkás-tanfolyamoknak s ezzel annál inkább lehet célt érni, minél kisebb az a vidék, a mely a tanfolyam helyére van utalva.

A szükséges területek megszerzésénél akként jártam el, hogy első sorban a községeket szőlítettem fel, hogy adjanak át a telep céljaira megfelelő területeket ingyen használatra. A hol ez nem volt lehetséges, ott 25—30 évre terjedő haszonbérleteket létesítettem, ez esetben is első sorban községi vagy egyházi területeket vévén igénybe. A hol előnyös feltételek mellett tulajdonul való megszerzés lehetősége kínálkozott, alkalmi vételeket eszközöltem.

Az ujan felállítandó 400 hold állami anyateleppel az anyatelek területe kerek számában 1500 holdra emelkedik 150—160 millió évi vesszőterméssel***) Eddigél az 1896. V. t.-c. rendelkezései alapján létesítettem már 21 új állami amerikai szőlővesszőszaporító anyatelepet 292 hold 103 négyszögölnyi területen és szőlőoltvány-iskolát 139 hold 650 négyszögölnyi területen.

*) Ebben a tereali telep: 68 h. 800 □-öl.
**) Tehát a most meglévő s továbbra is meghagyandó területen felül még egyszer annyit rendeztet be a miniszter állami új telepeket.

***) Még így is csak egy nyolcad részét fedezi a valóságban jelentkező szükségletnek. Ez a körülmény, fokozhatja a magánvállalkozók kedvét szőlőoltvány-telepek létesítésére, melyek, a miniszter most közreadott statisztikája szerint is, fényes üzleti sikerre nyújtanak kilátást. Szerk.

Vármegyei Hivatalos Rész

25211. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 fősolgabíróknak.

Kir. államépítészeti hivatal a tekintetes vármegye 1899—1900. évi utténtartási előirányzatát 3 példányban összes mellékleteivel bemutatja.

Határozat.

A költségvetési példányok az 1890. évi I.

t.-c. 22. §-ának 2. bekezdése értelmében 15 napi közzemlére a tekintetes vármegye közigazgatási irodájában kitétettek és ott a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Erről a járási fősolgabírák oly felhívással értesítettek, hogy az 1899—1900. évi közüti költségelőirányzatnak közzemlére történt kitételét járásuk területén a szokott módon közhírré tenni, s a netán beadandó felszólamlásokat, valamint a közhírrételt igazoló bizonyítványokat, minden további megsürgetés bevétele nélkül, a kihirdetési idő leteltével, legkésőbb azonban november hó 30-ig mutassák be.

Miről a t. vármegye közönségét a „Zemplén” utján is értesitem.
S.-A.-Ujhely, 1898. november 5.

2—1 Matolai Etele, alispán.

23,505.98. szhoz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 fősolgabíróknak.

A lentebb olvasható ministeri intézvényt köztudomásra hozatal céljából kiadom.
S.-A.-Ujhely, 1898. nov. 16.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

61,627/VII. szám. Kereskedelemügyi m. kir. minister. Valamennyi törvényhatóságnak. — A császári és királyi osztrák kereskedelemügyi miniszter ur f. évi július hó 28-án 36470. sz. alatt hoztam intézett átirata szerint a hálaló kereskedést Portschách (am tee) karinthiai fűrdőben a fűrdőidény tartamára, vagyis minden év június hó 15-től szeptember hó 15-ig, a hálalási szabályok 17. §-ában és az ezt kiegészítő későbbi rendelkezések felsorolt kedvezményes vidékek lakói részére biztosított jogok épségben tartása mellett tiltotta. Miről a címet tudomásul vétel és a kellő nyilvántartás eszközése végett ezenel értesitem. Budapest, 1897. évi szeptember hó 25-én. A miniszter helyett: Schmidt sk. államtitkár.

24055 sz. T. Zemplén vármegye alispánjától.

A 10 fősolgabíróknak.

Folyó évi 20731. számú felhívásom hatályon kívül való helyezése mellett, a földmivelésügyi miniszter ónagyméltóságának 68434. számú intézvénye folytán tudomásul vétel és közhírré tétel végett tudatom tekintetes fősolgabíró urral, hogy a német kormány f. évi szeptember 22-én 69 szám alatt kelt kimutatása szerint a ragadós tüdőlob miatt jelenleg Magyarországnak egyetlen egy törvényhatósága ellen sem tart fel szarvasmarha bevételi tilalmat.

Megjegyzem azonban, hogy oly törvényhatóság területről, melynek területén csak egy községben is ragadós tüdőlob jövőben esetleg megállapítatik, vagy uralkodik, amiről a szakértők a nekik hetenkint megküldött Földmivelési Értesítőből mindég hiteles tájékozást meríthetnek, szarvasmarhát Németországba szállítani feltétlenül tilos, tekintet nélkül arra, hogy az illető törvényhatóság neve a német kormány által időnként készített kimutatásban felvétellett-e?
S.-A.-Ujhely, 1898. október 17-én.

Matolai Etele, alispán

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1898. évi szeptember hó 30-án tartott közgyűléséből.

558/21309. sz.

Tárgyalás alá vétetett a faiskolákról és fásításról alkotott szabályrendelet tervezet.

A járási fősolgabírák jelentéseinek meghallgatása után, a faiskola építése és fentartása alól az 1894. évi XII. t.-c. 43. §-a értelmében fölmentetnek a következő községek:

A tokaji járásban: Bodrog-Sára.

A nagy-mihályi járásban: Kácsánd, Lask.

A gálszécsi járásban: Bosnyicza, Szilvás-Ujfalu, Kozma, Tarnóka, Dargó, Kis-Ruszká, Kis-Azar, Egres, Kereplye, Techna.

A varannai járásban: Mogyoróska, T.-Izsép, T.-Jesztreb Mernyik, Trepez, T.-Kajnya, Kvakócz, Petkócz, Mihalkó, Jeszenócz, K.-Domása, Zsalubina, Majoróczka, Szedliczke-Csiesvaalja, T.-Polyánka, Matyasócz, Benkócz, Kuesin.

A sztropkai járásban: Kosarócz, Gyapalócz, Rohoznyik, Pritulyán, Kriva-Olyka, Orosz-Kajnya, Bodzás, Detrik, Giglócz, Holesikócz, Nagy-Domása, Sztropkó-Hrabócz, Petőfalva, Valkó, Girócz, Rafajócz.

A bodrogközi járásban: Kis-Ujlak, B.-Vécs, Rad, Szt.-Mária, Pálfölde, Alsó-Bereczki, Felső-Bereczki, B.-Szög.

A s.-a.-ujhelyi járásban: Csörgő, Kis-Toronya, Borsi, Makkos-Hotyka, Szépalom, Mátyásháza, Szőlőske; továbbá a szinnai járás összes községei, miután a járás éghajlati viszonyai, siklós talaja a fatenyésztésre alkalmatlan. Ugyancsak az idézett törvényszakasz értelmében megengedtetik, hogy a faiskola létesítése és fentartása tekintetében.

A gálszécsi járásban: Hoor község, Possa, és Ujfalu községgel, — Vécese, Gerenda községgel, — Gálszécs, Kohány és Zebegnő községgel.

A nagy-mihályi járásban: Máleza, Márk községgel.

A varannai járásban: Csicsóka, Magyar-Kruessó és Komarócz községgel, — Fekete-Patak, Agyagos községgel.

A sztropkai járásban: Sáros-Bukócz, Zemplén-Bukócz községgel, — Havaj, Sztropkó-Bisztra községgel, — Mikova, Sztropkó Polena községgel, — Sáros-Driesna, Zemplén-Driesna községgel, — Sáros-Staskócz, Zemplén-Staskócz községgel, — Praurócz, Repejő községgel, — Nagy-Brezsnyicze, Brusnyicza, Krislőcz és Kolbócz községgel, — Orosz-Petrócz, Pakasztó községgel, — Sztropkó-Olyka, Homonna-Olyka községgel, — Zavada, Orosz-Poruba községgel, — Felső-Sitnyicze, Alsó-Sitnyicze községgel, — Orosz-Tokaj, Piszkorócz községgel, — Minyócz, Mrazócz községgel.

A szerencsi járásban: Szerencs, Ond községgel, — Tállya, Rátka és Golop községgel, — Bekecs, Legyes-Bénye községgel, — Sóstófalva, Csanálos községgel, — Kis-Csécs, Girines községgel, — Berzék, Hidvég községgel.

A homonnai járásban: Homonna, Kudlócz, H.-Bresztó, Helmeceke, Jeszenő, Kohanócz, Lác-falva, Petiese és Porubka községgel, — Görökinye, Barkó, Hegedűsfalva, Topolovka Kárna, Leszkócz, Zavacka, Mislina, Tót-Volona, Grozócz, Szopkócz, Jankócz, Czernyina, Lukaszócz, Baskócz, Turzócz és Hrubó községgel, — N.-Kemenceze, Kis-Kemenceze, Hazsina és Modra községgel, — Udva, Velyopolya községgel, — Felső-Körtvélyes, Agyidócz, Maskócz és Rovna községgel, — Lyubise, A.-Ladiskócz, F.-Ladiskócz, Hankócz, Dedasócz és Koskócz községgel, — Homonna-Rokitó, Izbugya-Rokitó, Olsinkó, Világ, Virava, Homonna-Zbojna és Izbugya-Zbojna községgel, — Izb.-Hosszumező, Izb.-Hrabócz, Izb.-Bresztó, Tót-Jablonya, Tot-Kriva, H.-Radvány, és Izb.-Radvány községgel, — Felső-Csebinye, Alsó-Csebinye, Horbók-Csebinye, Izb.-Béla, Volicza, Roskócz, Rokitócz, Szukó, Krasznibród, Nyágó, Csabalócz és Sterkócz községgel. — Habura, Csértész, Borró, Kalenó, Palóta, Vidrány és Mező-Laborcz községgel szövetkeztessék.

A bemutatott szabályrendelet-tervezet elfogadtatván a vármegye hivatalos lapjában közzétéve 30 napig meghirdetett a fősolgabírák a meghirdetést igazoló bizonylatoknak és netaláni felebbezéseknek további 5 nap alatti betérjesztésére az alispán a jelentések beérkezése után a szabályrendelet 4 példányának, a netaláni felebbezésekkel vagy nemleges és a meghirdetést igazoló jelentésének a nagyméltóságú földmivelésügyi minisztériumhoz leendő felterjesztésére utasítatni határozatlik.

Kelt mint fent.

Jegyzette: Kiadta:
Bernáth Aladár, Thuránszky László,
IV. aljegyző. tb. főjegyző.

528/21309. sz.

Szabályrendelet a faiskolákról és fásításokról.

I. A községi faiskolákról.

1. §. A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. XII. t.-c. 43. §-a értelmében minden nagyközség és rendezett tanácsú város köteles a jelen szabályrendelet hatályba léptét követő egy év alatt legalább (1200—1600) □ öl, minden kisközség, amelynek lakossága 300-at meg nem halad, legalább 400 □ öl, egyébként pedig legalább 800 □ öl területen az alábbi határozmányok szerint berendezendő és fentartandó faiskolát létesíteni.

Amennyiben a tagosítás alkalmával kihasított községi faiskolai területek nagysága a fenti határozmányoknak, — talajuk, fekvésük a faiskola céljainak meg nem felelő volna, a községek kötelesek megfelelő területek megszerzéséről a jelen szabályrendelet hatályba léptétől számított egy év alatt gondoskodni.

A faiskola létesítése és fentartása alól az 1894. XII. t.-c. 43. §-a értelmében fölmentetnek a következő községek:

A tokaji járásban: Bodrog-Sára.

A nagy-mihályi járásban: Kácsánd, Lask.

A gálszécsi járásban: Bosnyicza, Szilvás-Ujfalu, Kozma, Tarnóka, Dargó, Kis-Ruszká, Kis-Azar, Egres, Kereplye, Techna.

A varannai járásban: Mogyoróska, T.-Izsép, T.-Jesztreb, Mernyik, Trepez, T.-Kajnya, Kvakócz, Petkócz, Mihalkó, Jeszenócz, K.-Domása, Zsalobina, Majoróczka, Szedliczke, Csiesvaalja, T.-Polyánka, Matyasócz, Benkócz, Kuesin.

A sztropkai járásban: Kosarócz, Gyapalócz, Rohoznyik, Pritulyán, Kriva-Olyka, Or.-Kajnya, Bodzás, Detrik, Giglócz, Holesikócz, N.-Domása, Sztropkó-Hrabócz, Petőfalva, Valkó, Girócz, Rafajócz.

A bodrogközi járásban: Kis-Ujlak, B.-Vécs, Rad, Szt.-Mária, Pálfölde, Alsó-Bereczki, Felső-Bereczki, B.-Szög.

A s.-a.-ujhelyi járásban: Csörgő, Kis-To-

ronya, Borsi, Makkos-hotyka, Széphalom, Mátyásháza, Szőlőse.

Továbbá az egész szinai járás községei, miután éghajlati viszonyai, síklós talaja a fatenyésztésre alkalmatlan.

Ugyancsak az idézett törvényszakaszk értelmében megengedtetik, hogy a faiskola létesítése és fentartása tekintetében

A nagy-mihályi járásban: Máleza község Márk községgel.

A gálszécsi járásban: Hoor, Tussa és Ujfalu községgel, — Vécse, Gerenda községgel, — Gálszécs Kohány és Zebegnyő községgel.

A varannai járásban: Csiesóka, Magyar-Kruesó és Kosarócz községgel, — Fekete-Patak, Agyagos községgel.

A sztropkai járásban: Sáros-Bukócz, Zemplén-Bukócz községgel, — Havaj, Sztropkó-Bisztra községgel, — Mikova, Sztropkó-Polena községgel, — Sáros-Dricsna, Zemplén-Dricsna községgel, — Sáros-Staskócz, Zemplén-Staskócz községgel, — Praurócz, Repejő községgel, — Nagy-Brezonyieze, Brusnyieze, Krislóc, és Kolbócz községgel, — Orosz-Petrócz, Pakasztó községgel, Sztropkó-Olyka, Homonna-Olyka községgel, — Zavada, Orosz-Poruba községgel, — Felső-Sitnyieze, Alsó-Sitnyieze községgel, — Orosz-Tokaj, Piszkorócz községgel, — Minyócz, Mrázócz községgel.

A szerencsi járásban: Szerencs, Ond községgel, — Tállya, Rátka és Golop községgel, — Bekecs, Legyes-Bénye községgel, — Sóstófalva, Canálos községgel, — Kis-Csécs, Girincs községgel, — Berzék, Hidvég községgel.

A homonnai járásban: Homonna, Kudlóc, H.-Bresztó, Helmeckze, Jeszenő, Kohanócz, Lácza, Petice és Porubka községgel, — Görögnye, Barkó, Hegedűsfalva, Topolovka, Kárna, Leszkócz, Zavadka, Mislina, Tót-Volova, Grozócz, Szopkócz, Jankócz, Czernyina, Lukasócz, Baskócz, Turezócz, és Hrubó községgel, — Nagy-Kemence, Kis-Kemence, Hozsina, és Modra községgel, — Udva, Velyopolva községgel, — Felső-Körtvélyes, Agyidócz, Maskócz, és Rovna községgel, — Lyubise, Alsó-Ladiskócz, Felső-Ladiskócz, Hankócz, Dedasócz és Koskócz községgel, — Homonna-Rokitó, Izbugya-Rokitó, Olsinkó, Világ, Virava, Homonna-Zbojna és Izbugya-Zbojna községgel, — Izbugya-Hosszmező, Izbugya-Hrabócz, Izbugya-Bresztó, Tót-Jablonya, Tót-Kriva, Horbók-Radvány és Izbugya-Radvány községgel, — Felső-Csebine, Alsó-Csebine, Horbók-Csebine, Izbugya-Béla, Volieze, Roskócz, Rokitócz, Szukó, Krasznibrod, Nyágó, és Csabalócz-Sterkócz községgel, — Habura, Cserész, Borró, Kalenó, Palota, Vidrány és Mező-Laborez községgel, — szövetkeztessek.

2. §. Az 1894. XII. t. c. 46. §-a értelmében a községi faiskolákban tenyésztendő gyümölcsfajtáknál a következők állapíthatnak meg: A szinai, homonnai, sztropkai járásokban kizárólagosan esontárok, a többi járásban vegyes gyümölcs tenyésztendő.

A szinai, homonnai, sztropkai járásokban levő faiskolákban területük 1/3-adán gyümölcs, 2/3 adán pedig a kőzútak befásítására, a többi járásban levő faiskolákban 1/2 gyümölcs, 1/2 pedig kőzútak befásítására, vízmosások, futóhomokterületek megkötésére alkalmas fák tenyésztendőek.

A faiskolákban a gyümölcstermesztésre meghatározott hányadból 1/3. rész terület az országos selyemtenyésztési felügyelőségtől nyert részletes utasítások szerint eper- és szederfával (Morus Alba) ültetendő be.

A bodrogközi, s.-a.-ujhelyi, tokaji és szerencsi járásokban a faiskolabefásításra meghatározott hányadának 1/4 része kosárfűz tenyésztésre használandó fel.

3. §. A faiskolák részletes üzemtervét a 2. §-ban foglalt határozmányok, valamint az 1894. XII. t. c. 47. §-ának szemmel tartásával, minden kis- és nagyközségi előjárás köteles a jelen szabályrendelet hatályba léptét követő egy év alatt elkészíteni s átvizsgálás végett a járási főszolgabíró útján a járási mezőgazdasági bizottság elé terjeszteni.

A járási mezőgazdasági bizottság az üzemterveket a jelen szabályrendelet határozmányai, valamint a gazdasági célszerűség szempontjából átvizsgálván, a megfelelőket jóváhagyja, a meg nem felelőket pedig intézkedés végett a járási főszolgabíróknak adja át.

A járási főszolgabíró intézkedései ellen az 1894. XII. t. c. 102. §-ában említett hatóságokhoz felebbezésnek van helye.

S.-A.-Ujhely rendezett tanácsu városban a faiskola üzemtervét a városi mezőgazdasági bizottság állapítja meg s a vármegye alispánja, a vármegyei mezőgazdasági bizottság meghallgatásával hagyja jóvá.

Az üzemtervek készítésénél érvényesítendő általános szakzerüi utmutatásokat az orsz. gyümölcészeti biztos és a hol szederfatenyésztés is van, az orsz. selyemtenyésztési felügyelőség adja meg.

4. §. A községi képviselőtestületek felelősek azért, hogy a megfelelő faiskolák berendezésére és kezelésére, a faiskolákban szüksé-

ges munkálatok rendes végzése céljából egy állandó munkás alkalmazására szükséges költségek a jelen szabályrendelet hatályba léptét követő évre szóló községi költségvetésben előirányoztassanak.

A mely község ezt elmulasztaná, a szükséges költségeket az 1886. XXII. t. c. 126. §-a értelmében, költségvetésébe a törvényhatóság állítja be.

5. §. A községi faiskolának a jelen szabályrendelet határozmányai szerint való berendezés, fentartása és kezeléseért az 1894. XII. t. c. 48. §-a értelmében, a községi előjáróság felelős.

6. §. A faiskola 160 cm. magas deszka, lécz, sövény vagy egyéb, a nyulak ellen védelmet nyújtó kerítéssel veendő körül.

Ha a faiskolák közelében öntözésre szükséges víz a kellő mennyiségben nem volna, az illető községek kutak vagy viztartó medencék létesítéséről kötelesek gondoskodni.

II. A községi faiskolák kezelése.

7. §. A faiskola kezelésére az 1894. XII. t. c. 44. §-a értelmében s.-a.-ujhelyi rendezett tanácsu város, szakképzett kertészt köteles alkalmazni.

A többi községekben a faiskola kezelésével a községi képviselőtestület a néptanítót, ahol több néptanító van, azok egyikét bizza meg s méltányos javadalmazásáról a 4. §. szerint gondoskodik.

8. §. A faiskola kezelője köteles:

a) a faiskolát az üzemterv s az illetékes hatóságoktól nyert utasítások, valamint a jelen szabályrendelet vonatkozó határozmányai értelmében kezelni, jó karban tartani s a kezelési számadásokat, a melyek a községi számadás keretébe tartoznak vezetni.

(Folyt. köv.)

5258/I sz.

A s.-a.-ujhelyi f. főszolgabírájától.

Hidetmény.

Vármegyénk tekintetes alispánja, a törvényhatósági bizottságnak f. évi 3791/22854. számú határozatával nyert felhatalmazás alapján, a Staut József lemondása folytán megüresedett bizottsági tagsági hely betöltésére, S.-A.-Ujhelyben f. évi november hó 21. napját tűzte ki.

A választás vezetésével Mauks Endre bizottsági tag lett megbízva.

Miről S.-A.-Ujhely városnak országgyűlési képviselő választásra jogosított választói értesítetnek.

S.-A.-Ujhely, 1898. november 16.

Barthos főszolgabíró.

3083/ki.

A gálszécsi járás főszolgabírájától.

Körözüvény.

Közhirre teszem, hogy Lyopota János gálszécsi lakosnak nov. hó 10-én egy fél éves, fekete homlokán csillag jegyes kancaesikója elveszett; megtalálás esetén ide jelentendő. Gálszécs, 1898. nov. 14-én.

Somossy. szolgabíró.

Nyilt-tér.)

Kasztner — Saláta-ügy.

Nyilatkozom, de nem, mert reflektálok az otromba és szemérmetlen támadásokra, melyeknek ki vagyok téve férfiak részéről, kik úri ruhát hordanak s mondják, hogy ők feddhetetlen lovagok; de azért, hogy száraz tények felsorolásából lássa a közönség józanabb része, mely nem szenved Kasztner-paroxizmusban, hogy mi az igazság, mi az alávaló hazugság, roszakaratú elferdítés és otromba ráfogás.

Juliusban lemondtam postamesteri állásomról. Szerződésemből kifolyólag még hat hónapig kellett hivataloskodnom; kértem evégből az igazgatóságtól helyettesítést és kaptam egy kisasszonyt, kibem megbíztam. Ezt minden o. nélkül elmozdította az igazgatóság és anélkül, hogy kértem volna, küldött egy másikat, kinek megbízhatósága ellen olyan aggályaim támadtak, hogy később voltam meghalni, mint ennek felelősségemre átadni hivatalomat. Megjegyzem, hogy ezerszáz forint óvadékom van az igazgatóságnál.

Ezt kinyilatkoztattam Kasztner előtt és hangoztattam, hogy lemondok a helyettesítés előnyéről inkább és magam vezetem a köteles időig a hivatalt, minthogy azt felelősségemre olyanra bízom, kinek megbízhatósága ellen nyomós okok szólnak. Kértem Kasztner, hogy sürgönyözzön az igazgatóságnak, hogy kiküldöttjére nézve mentesen föl minden felelősség alól és a hivatalt, mely nekem nyűg, rögtön átadom.

Kasztner azonban elzárkózott minden kérelem elől s erőszakoskodni kezdett; rovacsolni kezdte hivatalomat, minden áron hiányt igyekezve feltüntetni. E művelettel nem tudva boldogulni,

*) Az e rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a Szerk.

ha utbaigazítottam: „hallgasson, nem tartozik Önre“ szólásokkal letorkolt; végre elvette kaszakulesomat. Mivel ez csak sikkasztóval szemben van megengedve, felháborított és kiutasított Kasztner hivatalomból. Ekkor hozatott Kasztner esendőröket, kik nem találtak okot a beavatkozásra. Erre sürgöny jött az igazgatóságtól, melylyel állásomtól fölmentett.

Igy bánni csak a sikkasztókkal és tolvajokkal szoktak volt addig; pénztáramban pedig Kasztner sem tudott krajeárnyi hiányt kimutatni, Kassára indultam az igazgatósághoz, hogy megkérdezzem, miért erőszakol rám más helyettest, mikor nem kértem.

A Borsihátton szuronyos esendőrök utamat állták s kocsimnak visszatérést parancsoltak. Kijelentettem, a kocsit visszamehet, majd gyalog megyek a pályaházhoz és elindultam. Tehát nem futottam, mint egy napilapban hazudták.

Kasztner ekkor teljes erővel megragadta karomat, hogy kék folt támadt rajta s kiáltotta: „verjék vasra“ s galádul kezdtek ide-oda ráncigálni és lökdönsni s összetépték ruhámat. Ekkor történt, hogy felháborodásomban areul akartam valakit ütni; de vajjon Kasztner-e vagy a fiatalabb esendőrt, ki különös vasalási dühben szenvedett, nem emlékszem többé. Végül felhúroltak a fiakkerre s két szuronyos esendőr közt vittek Czékére, hol egész nap étlen s szomjan fogva tartottak lakásomul szolgáló hivatalomban s Kasztner parancsára még a legkényesebb dolog végett sem mehettem ki szuronyos esendőr fedezete nélkül.

Hogy e brutalitások után, melyeket elkövettek rajtam, mert börtömet védtem és nem akartam felelősséget vállalni egy helyettesért, ki külső megjelenésével, zavaros beszédjével, valótlan állításaival aggályra adott okot — nem voltam finom és nyájas Kasztnerrel szemben, kit minden bajom okozójának tartottam, természetesen találja, ki józan észszel bír: kivált mikor rámm rivalt: „fogja be a száját.“

De a mikor a szívbját erőt vett rajta és összerogyott, én voltam, ki elsősorban nyújtottam neki segítséget, mert mindenki elvesztette fejét a esendőrökkel együtt, kik pedig ranggal megvasalásomra vitézi lélekjelenlétet tanusítottak. És noha azt hazudják a lapban a kesergő lovak, hogy magtagadtam Kasztnerrel párnámat, mégis csak az az igaz, hogy őt ágyamba fettem a esendőrök segítségével, ott dörszöltem s elhozattam különböző szereket felelősségemhez; mert ekkor nem láttam benne többé ellenséget, hanem egy szenvedő embert.

Mindezekre tanukul nevezem meg: Cziganpál bírót, Jaszovszky urhölgyet, Semegál Feczót, Czabait és a borsiháti koresmárost.

Saláta Erzsébet.

Tekintetes szerkesztő úr!

Becses lapjának mult heti számában megjelent s Kasztner János posta- és táviró főtiszt szerencsétlen halálára vonatkozó közleményemért a személyemet érhető minden támadás ellenében és azon célból, hogy ez irányban az olvasóközönség meg ne tévesztessék, szükségesnek tartom a czekei postahivatal átvételénél hivatalos minőségben jelenvolt esendőrök tanuvallomásáról szóló jegyzőkönyvet betekintés végett Tek. Szerkesztő Urhoz megküldeni, kiváló tisztelettel kérvén, hogy azt mult heti közleményemmel összehasonlítva, meggyőződni méltóztassék, miszerint ezek egymással lényegileg teljesen egyezők**, vagyis hogy én az igazsághoz híven e lapokban csak annak adtam kifejezést, a mit e tárgyra vonatkozólag az eskü alatt szolgáló, teljesen érdektelen és vallomásukra esküt tenni kész esendőrök a megejtett kihallgatás alkalmával jegyzőkönyvbe mondtak.

Kiváló tisztelettel vagyok

S.-A.-Ujhely, 1898. évi nov. 19-én

T. szerkesztő ur alázatos szolgálója:

Beregszászy István.

** Meggyőződünk; s ezzel a kínos ügy további pertraktálását lapunk hasábjain ezennel berekesztettnek jelentjük ki. Szerk.

Heti naptár.

Vasárnap,	novemb. 20. Val. Bódog
Hétfőn,	novemb. 21. B.-A. bem.
Kedden,	novemb. 22. Cecilia vt.
Szerdán,	novemb. 23. Kelemen pp.
Csütörtökön,	novemb. 24. Ker. János
Pénteken,	novemb. 25. Katalin vt. †
Szombaton,	novemb. 26. Konrád pk.

A szerkesztő póstája.

— a — t viselt dolgai. Nem közölhető. Kéziratát egy hét alatt visszaveheti. Az „Uj Idők“ t. kiadóhivatalának. Elintézés végett áttettük a mi kiadóhivatalunkhoz.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Éhler Gyula.

Már megjelent

a

„Zemplén Naptára“

mely kiadóhivatalunkban kapható.

Ára 40 kr.

Bérbeadó birtok.

A báró Vécsey Sándor ur tulajdonát képező Zemplénmegyében a Bodroghözben, Bodrog-Szerdahely, Kis-Kövesd és Luka községek határában fekvő mintegy 5400 magyar (1200 □ öles) holdnyi ingatlanok, lakóház és gazdasági épületekkel felszerelve 1900. évi április 24-től kezdődőleg hosszabb időre haszonbérbe kiadók.

Az ingatlanok egymáshoz közelfekvő két birtoktestben tetemes részt buzatermő szántóföldből állanak. — A b.-szerdahelyi birtoktest kiterjedése mintegy 3000, a lukai 2400 hold esetleg elkülönítetten is kiadandók.

Mindkét birtoktestnek vasuti állomása, mely jövő évben rakodó állomássá lesz kiépítve B.-Szerdahely.

Feltételek iránt értekezhetni Ambrózy Nándor ügyvéddel Sátoralja-Ujhelyben. — Ügynökök, közvetítők kizárva.

Tk. 4484/98. szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zemplén-megyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank végrehajtónak Kozma Antal, Gedeon és Gusztáv végrehajtást szenvedő elleni 73 frt 04 kr. tökétkövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi járásbíró) területén levő Zemplén község és határában fekvő a zempléni 218. sz. tjkvben foglalt Kozma Antal, Gedeon és Gusztáv nevére írott I. 346, 462, 484, 546, 877, 936, 1047, 1123, 1250, 1340, 1408, 1494, 1611, (1633-34), 1796. hr. sz. külbirtokból az árverést 966 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898. évi november hó 29. napján délelőtti 10 órakor Zemplén községében a községi bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserének 10%-át, vagyis 96 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. tvszék. mint telekkönyvi hatóságnál 1898. augusztus hó 16. napján.

Wieland, kir. tvszéki bír.

A nagymélt. Sennyey Béla báró ur bélyi uradalmában, a darvasi pusztán 11 drb. számfeletti tenyésztésre alkalmas magyar tehén eladó. Venni szándékozónak Hidegkövy agárdi kasznár ur a marhát megmutattatja és az árukat megmondja.

Tisztelettel
Kiss Károly,
tiszttartó.

Kiadó lakás.

S.-A.-Ujhelyben az **Andrássy-utczán** ujonan épült házban 4 szobából, téli és nyári konyhából, esetleg 5 szobából és egy konyhából, valamint faskamarából és pinceből, nagy üveges verandából álló lakás kert használatával vagy anélkül, a jövő 1899. év április hó 24-étől bérbeadó. Bővebb értesítéssel szolgál a tulajdonos

Kapás L. Aurél.

Tk. 4721/898. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Varga Mihály végrehajtást szenvedő elleni 50 frt 90 kr. tökétkövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró) területén levő Mátyásháza község és határában fekvő a mátyásházai 17. sz. tjkvben foglalt A. I. 1, 26, 34, 38, 52, 66, 80, 94, 108, 122, 136, 150, 164, 178, 192, 204, 218. 232. hr. sz. bel- és külbirtokból I. sz. házból, közös erdő- és legelő illetményből a B. 10. sz. a. Varga Mihályt illető jutaléka az árverést 1154 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898. évi december hó 2-ik napján délelőtti 10 órakor Mátyásházán a községi bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserének 10%-át vagyis 115 frt 40 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügymin. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi augusztus hó 30-án.

Wieland,
kir. törvényszéki bír.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem.

Jó hírnevű vendéglőmben kitünő asztali bor 36 krtól 40 krig, — továbbá kőbányai palaczk s r üvegenként 14 kr., nagyobb mennyiségben üvege 10 krért kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely, Korona u.

Első Zemplén-megyei homi butor-csarnok
S.-a.-Ujhelyben.

Butor-raktár felosztás!

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a „Vörös ökör“ épületében lévő **butortermeimben** felhalmozott

BÜTORRAKTÁRAMAT

véglegesen megszüntetni szándékozom, minek következtében raktáramon lévő **összes árukészletemet az előállítási és bevásárlási áron alul** adom el.

Kik eddig nálam bevásárolni szívesek voltak, meggyőződhettek azon állításom igazságáról, hogy raktáramban csakis jó és szolid minőségű és bármintó kívánalomnak megfelelő izlésteljes áruim vannak, miért is kérem e kedvező alkalmat megragadni és ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekszem fogok kiérdemelhetni.

Raktáramat egészben is eladóvá teszem.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

A Petőfi-utczán lévő házamat eladóvá tettem.

Kérje
The Continental
a Bodega Company.

világhírű spanyol és portugál borait

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb és csemege kereskedés-

sekben, valamint poharanként az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Budapest

Saját fiók: IV. Kossuth-Lajos és Ujvilág-utca sarkán
csakis: a Gentry-Casínoval szemben.

KORNSTEIN IGNÁCZ cég S.-A.-UJHELY.

Ajánlja

karácsonyi és ujévi ajándékok

beszerzésére alkalmas dusan felszerelt bronzáru raktárát.

A temesvári „Első magyar pénzszekrénygyár részv. társaság”
legjobbnek elismert tűzmentes pénzszekrény gyártmányaiból
állandó mintaraktára.

Mindenemü gazdasági gépek, varrógépek vasbutor, műszaki
szerszámok, oliv-, repcze-, eredeti „Mantacheff” orosz süritett stb.
olajak nagy raktára.

Ajánlok továbbá: használt, de teljesen kijavított lokomobilokat, egy
Henczefőzót, s egy jó karban lévő kazánt.

Jutányos árak és előnyös fizetési feltételek.

Pályázat erdési állomásra.

Az eperjesi püspök-káptalani uradalom kerületében koronahegyi fürdő-állomással egy erdési állás 800 frt évi fizetés, szabadlakás, 60 méter lágy tűzifa, 7 hl. és 5 lit. árpa, 12 hl. és 5 lit. zab, 6 drb. marhára legelő, 10 kat. hold földilletményrel ezennel pályázat nyitattik, mely állást a megválasztott egyén legkésőbb 1899. évi február hó 1-én elfoglalni köteles; s jogosítva lesz az illető erdőtiszt hivatalos eljárásában az uradalmi fogattal mindenkor rendelkezhetni.

Ezen erdészeti állomásra pályázók az 1879. évi XXXI. t.-cz. 36. §-ban követelt minősítést okmányilag igazolni, továbbá erős, épp testalkatukat, különösen jó látó, beszélő és halló képességüket vármegyei főorvos által kiállított bizonyítvánnyal, életkorukat és illetőségüket anyakönyvi kivonattal, valamint eddigi alkalmaztatásukról tanuskodó bizonyítványokkal, végre a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban, a tót nyelvnek legalább szóban való bírását okmányokkal kötelesek beigazolni.

Az így felszerelt sajátkezüleg irt kérvények 1899. évi január hó 1-ig Petricskó Miklós kanonok urhoz Eperjesen a pályázó előjáró hatóságok, esetleg illetékes szolgaburoi hivatalaik útján nyújtandók be.

Eperjesen, 1898. évi október hó 30 án.

Uradalmi jószágigazgatóság.

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a párisi Dr. BOITON

Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégebbi bántalmakat is, főleges tehát **santal olaj** vagy **copaiva balzsammal** kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

I üveg Boiton Injectio ára I forint.

Magyarországi főraktár:

Zoltán Béla gyógyszerháza Budapest,
V. Nagyócska-utca 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszerházaiban. Pósta megrendelések címe:

Zoltán gyógyszerháza Budapest.

S.-A.-Ujhely Widder Gyula gyógyszerházaiban.

Vendéglősök figyelmébe.

Az évről-évre nagyobb látogatottságnak örvendő málczai fürdőben a vendég-lösség megüresedett. Az igényeknek megfelelő új vendéglős ugyanott az 1899 ik évadra alkalmazást nyerhet. Jelenkezni már most lehet **Málczán** (u. posta helyben) **Dutkay István** körjegyzőnél, mint a „fürdői részvénytársaság” megbízottjánál.

Eladó birtok.

S.-A.-Ujhely határában fekvő, özv. **Bernáth Simonné** örökösének tulajdonát képező 2673. tjkvi sz. alatt felvett 6518 négyzet öl kiterjedésű 3 darab belső-ségből és 78 hold szántóföld és rétből álló birtok részletekben is, szabad kézből eladó. — Értekezni lehet szóval és levélben Bernáth Zoltánnal Nagy-Kaposon és Csoma Józseffel Abauj-Devecserben, u. p. Forró-Encs.

Gépész.

Nőtlen géplakatos az összes gazdasági gépek javításában jártas, ki Budapesten tanfolyamot végzett. Stabil vagy Locomobil kezelésre ajánlkozik azonnali belépésre.

Czim: a kiadóhivatalban.

„Pannonia“-szálloda

Budapest VIII. Kerepesi-ut 7.

Ezennel batorodom 30 év óta fennálló és a legjobb birnének örvendő szállodámat igen tisztelt vendégeim, barátaim és a nagyérdemű utazó közönség szives emlékezetébe idézni, mely a város közepén, közvetlen a Nemzeti Színház mellett, a villamos vasut mentén fekszik és mely az újabb kor igényeinek megfelelőleg a legnagyobb kényelemmel van berendezve, kizárólag villanyosvilágítással, villanyos személyfelhúzóval, olvasó- és társalgó-termeivel és fürdőivel minden megkívántató kényelmet nyújt.

Egyidejűleg van szerencsém ezennel tudomásul hozni, hogy ez ideig bérbe adva volt szállodai étterem és kávéház vezetését saját kezelésem alá vettem s azokat személyesen fogom vezetni; az összes helyiségeket a legdiszesebben és legczélszerűbben átalakítottam, úgy, hogy most már lakodalmak, társas-cbédék, vacsorák és egyéb ünnepek megtartására kisebb és nagyobb, legizlősebben berendezett és teljesen elkülönített helyiségek állanak rendelkezésre.

Valamint eddigelé főtörökvésem oda irányult, hogy igen tisztelt vendégeimet minden tekintetben tökéletesen kielégítem, úgy továbbra is mindent el fogok követni, hogy bármely kivánságnak tőlem telhetőleg eleget tehessek.

Fentiekből kifolyólag batorodom helyiségeimet becses figyelmébe ajánlani s minél gyakoribb látogatását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel:

Glück Frigyes,

a „Pannonia“-szálloda tulajdonosa

A. 1787/98. sz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur az 1898. évi november hó 9-én kelt 75030. számú rendeletével a deregnyő-vajáni törvényhatósági állami köz-uton létesítendő korlátok és keretvők előállítását 6844 frt 37 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munka kivételének biztosítása céljából az 1898. évi november hó 30. napjának d. e. 10 órájára a s.-a.-ujhelyi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az ajánlati költségvetés végösszege 5%-ának megfelelő a bánatpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb.) történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

S.-A.-Ujhely, 1898. évi nov. hó 13-án.

Hönsch Dezső,

kir. főmérnök.

Zona-szálloda.

Van szerencsém a mélyen tisztelt utazó közönségnek szives tudomására hozni, hogy a **Kassán, Kossuth Lajos-utca 26. szám alatt, a vasuti indóház közvetlen közelében** fennálló

Zona-szálloda

a jelenkor igényeinek megfelelően berendezve, kényelmesen és tisztán tartva, a szobák száma megszorítva, vendégek befogadására bármikor rendelkezésre áll.

Nemkülönben ajánlható a szállodával egybekötött

vendéglő és kávéház,

hol a napnak bármely szakában, ugyszintén éjjel is a legjobb ételek és italok szolgáltatnak ki mérsékelt árak mellett.

A szobák árai szintén a lehető legolcsóbbak. A t. cz. közönség szives pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel:
Zona-szálloda bérloje.

Torontáli szőnyeggyár részvény-társaság

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel csomózott szmirna szőnyegeket, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boudoir- és uri szobák részére mindenféle nagyság és stílusban, bármely rajz szerint; hollandi futószőnyegeket, keleti (karamani) függönyöket, torontáli szerb szőnyegeket (Tyllin), terítőket, függönyöket, divánátvetők stb. részére.

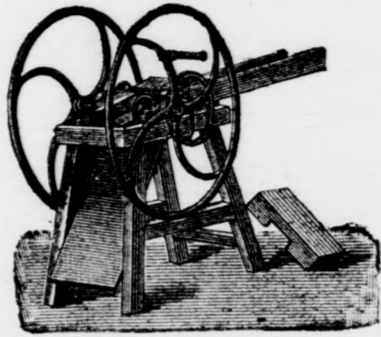
FÖRAKTÁR: Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 4. szám.

Dusan felszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg szakmába vágó cikkekben u. m. olcsóbb fajtájú szőnyegek, függönyök, terítőket, takarók, ablakvédők, szoba- és lópkórczok.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntője Kassán vám-utca 12. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával, ezélszerűen és gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

Szeceksavágókat kézi vagy járgányhajtásra.

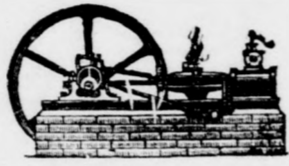
Répavágókat és tengeri morzsolókat.

Olajsajtókat és olajmag pörkölőket.

Örlő- és daráló malmokat. Progress-tisztító gépeket. lisztosztályozó hengereket.

Olajmag zuzókat.

Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár berendezéseket m.p. Henze-főzők, kavaró-készülékek, malátá- és burgonya zuzókat stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan raktáron.**

Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénknak gyártmányai **árjegyzékét** kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Akar ön jó cognacot inni?

Kérjen mindig csak

TOKAJI COGNACOT

TOKAJ VAROS CZIMERÉVEL

(kigyós kereszt a hármás hegyen,)

mert különben értéktelen hamisítványt kap.

Valódi Tokaji Cognac kapható:

minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerárban.

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁR

TOKAJ.

Főraktár: **Nagy Ferencz**, fűszer-, festék- és rövid-áru kereskedése S. A.-Ujhely Rákóczi-utca.

443/98. 32.

Bodrogközi Tiszaszabályozó társulat igazgató főmérnöke.

Felhívás közsépszállításra.

A bodrogközi Tiszaszabályozó társulat szivattyutelepéhez a szomatori állomásra 500 m. m. és a központi iroda fűtéséhez a perbenyiki állomásra 100 m. m. legkiválóbb minőségű aknai köszén (nem daraszén) szükségeltetvén, felhívom a község kereskedőit, hogy ajánlatukat *f. évi december hó 15 ig* hozzám benyújtsák.

Az ajánlathoz csatolandó az akna szén vegyi elemzése szerinti caloria értékére vonatkozó bizonylat.

A szén elszállítása jövő évi Január hó folyamán eszközözendő.

Kir-Helmecz 1898. november 8 án.

Révy Géza Victor
igazgató-főmérnök.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszert ellentáll az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvénynél, csúznál, tagzsággatásnál és meghüleséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter özégyezés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.** RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

SCHÖN SÁNDOR

S.-A.-UJHELY (Wekerle-tér.)

Ajánlja a legkényesebb igényeknek is megfelelő, modern izléssel **ujonnan berendezett**

TEMETKEZÉSI VÁLLALATÁT

mindennemű **ércz- és fakoporsókban**, selyem-, atlasz-, és tülle szemfedőkben, valamint dus választéku raktárát **gyászuha kelmékben**, az általánosan ismert előnyös és jutányos árakban.

Női és férfi gyászuha mérték szerint hat óra alatt elkészítetnek.

Elvállal teljes temetkezések rendezését osztályok szerint előnyös áron.

Furmint

sima és gyökeres veszzót a legkiválóbb fajokban, oltásra vagy ültetésre külön válogatva ezrenként, csomagoltan 6 frt és 12 frtért szállít vagy 20% előleg mellett előjegyez

Láczay László
Sárospatakon.

MIHALOVITS-féle

Harmat-Crème

Arcszépítő

kenőcs.

- A Harmat-Crème a legjobb arcszépítő s kézbőr-ápoló kenőcs, mely üdév, puhává, fehérré teszi az arcz bőrt.
- A Harmat-Crème sem ólmot, sem higanyt nem tartalmaz s telje en ártalmatlan hatású.
- A Harmat-Crème nappal is használható, miután nem zsíroz s a poudert jól állja.
- A Harmat Crème nem teszi fényessé az arcot s fehériti a bőrt.
- A Harmat-Crème kiváló jó hatású mindennemű bőrbajoknál; pattanások s mitesserek (bőr-akák) elmulasztására, napégette s szélkfujta arcznál, s kéznél.
- A Harmat-Crème teljesen zsirtalan, habszerű, jóillatu arcszépítő egy tégelyének ára egy korona.
- A Harmat Sz ppan, mely a Crème hatását fokozza, darabonként 35 kr

Főraktár a készítő MIHALOVITS I. gyógyszerésznél Debreczenben.

Kapható:

Widder Gyula gyógyszerárban, S.-A.-Ujhely.

Hirdetés.

Szabolcs-vármegyében egy körülbelül 2000 magyar holdas kitünő talaju birtok, mely 2 vasuti állomástól 3 órányira fekszik, 1899. január 1-től 12 évre bérbe adó. A birtokon elegendő és jó állapotban lévő épületek vannak és 50 katastr. hold dohánytermelési engedéllyel bir.

Czím megtudható a kiadóhivatalban.

Homoki szőlő telepítőknek igen fontos!

A cég 17 év óta áll fenn is elterjedt a híre, amennyiben ma már sok nemes és vadoncz csemétét szállít Horvát-, Szlavonország, Bosznia, Cseh-, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stájerország Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állománya ezuttal 500,000 db. vadoncz-állománya 8 millió. A cég évenként 4500-5000 rendelőnek küld szállítványokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homok talajon létezik, mert mint tudva van, a homoktalajból kikerült fa a homokföldben éppen úgy, mint az agyagos, kövecses talajban, nemkülönbön a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztosabban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakodásu vagy túlságosan kövérített talajban állítatik elő. A gyümölcs-fajok boldogult Bereczki Máté mezőkövesházi hírneves telepről valók. Ugy magas dereku, valamint törpe cseméték megrendelhetők körte, alma, szilva, őszi barack, kajszinbarack, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió- és eperből. Az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökerü, fajhiteles, igen szép cseméték darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4-5 éves igen erős koronás sorkák dbja 45-50 kr. Nagyban vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentirt gyümölcsfajokból táblaírítás folytán 1-2-3-4 éves selejtezett minőségü cseméték is kaphatók, erősség szerint 2-5-7-10-15 krtól, melyek gazdag gyökérzetüknel fogva főként nagyban telepítésekhez olcsóságuk folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségü cseméték vadonczai is bármily számban és erősségben megrendelhetők a fentirt cégnel. A gazdag gyökérzetü vadonczok 1000-e azok erőssége szerint 5 frt 85 krtól 19 frtig terjed. — Nagyobb vételnél 5-10-15% engedmény. — Levél-czím:

UNGHVÁRY LÁSZLÓ gyümölcsfa-iskolája, CZEGLÉDEN.

!! Tessék árjegyzéket kérni !!

Kleinmann és Klein

tölgy-, épület- és szerszámia raktára
S.-A.-Ujhely, Deák-uteza (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók
Tölgyfa gerendák, szarufák, léczek, továbbá:
Kapu oszlopok 1 frttől 2 frt 50 krig.
Kerítés oszlopok 35 krtól 65 krig.

Ajánljuk kerégyártónknak **szerszámfiakat, keréktalpak** és **küllöket; nyirfa és bükkfa rudakat**, ugyszintén nagy raktárt tartunk fűrészelt **tölgyfa** deszkákból.

25 frton felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

Az uszoda szomszédságában lévő volt Vályi-féle kertből építkezésre alkalmas **házhelyeket** adunk el, akár egészben, akár pedig parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Kleinmann és Klein.

Huzás már 1899. január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

S.-A.-Ujhelyi Népbank, mint takarékpénztár.
S.-A.-Ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet.
S.-A.-Ujhelyi takarékpénztár.
Zempléni kereskedelmi, ipar-, termény- és hitelbank.

HOFF JÁNOS maláta kivonat készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff János
maláta egészségi itala.

Altalános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönbön a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb ízü erősítő szere.

Egy palaezk ára 75 kr. — Öt palaezk bérmentve 3.75 kr.

Tíz éve, vagy már régebbi idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészségét.

Bögér, Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János
sűrített maláta kivonata.

Tüdőbajoknál, — gégehurutnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.

Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonat mell cukorkát.

Fischer G. őrnagy N.-Várad.

Hoff János
maláta egészségi csokoládéja.

Gyengeség, vérszegénység, idegesség, álmatlanság, étvágytalanság, kitűnően bevált. Rendkívül jó ízü és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredményel használják.

Egy esomag ára 1 frt.

Maláta csokoládéja a legkitűnőbb a mit ismerem. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkórú és általános gyengeségnél mindenkor jó eredményel alkalmazom.

Dr. Nicolet orvos, Triebel.

Hoff János
maláta-kivonat mell cukorkái.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyalkásodásnál, főleg tüdőhurutnál utolérhetlen hatása. A valódi maláta mellezcukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.

Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt maláta kivonat mell cukorkáink hatása makacs köhögésem ellen **Zedlitz-Neukirch** lovag, Waldenburg.

Czukorkái feleségem köhögésén és astmatikus bántalmain kitűnően segítettek. **Busch** plebános, Weischütz.

Raktár S.-A.-Ujhelyben: Kinesey Péter, Cs. Buday Ákos, Widder Gyula gyógyszerházaiban; — Malártsik György, Szent-Györgyi Vilmos, Hazai Adolf, Klein Albert csemege és fűszerkereskedésében.

Magyarországi kizárólagos főraktár: **Török József** gyógyszerháza Budapest Király-uteza 12. szám.

Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.

S.-A.-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén” gyorsajtóján.